

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC

thiếu nhi

CHỦ NHIỆM
NGUYỄN HÙNG TRƯỞNG

CHỦ BIÊN
NHẬT TIẾN

KẾT QUẢ CUỘC THI GIẢI TRÍ NGÀY XUÂN

Cũng như năm ngoái, cuộc thi giải trí ngày xuân đang trong số Tết Quý Sửu năm nay đã được độc giả tham dự hết sức đông đảo. Tổng số bài dự thi nhận được là 2371 bài (gần gấp rưỡi số bài dự thi của tết năm ngoái) và theo dự luận chung thì độc giả tham như bông vì câu đối năm nay thật hóc, nhất là câu thứ bốn với vẻ đối do tòa soạn đưa ra.

Nhưng nhìn chung thì cuộc thi năm nay thật sôi nổi hào hứng. Ở gia đình, ở học đường giữa các bậc phụ huynh, hầu hết đều đã bàn tán sôi nổi để tìm ra một vẻ đối.

Như vậy dù thắng hay không, tòa soạn thiết tưởng độc giả cũng chẳng mấy quan tâm, bởi vì cuộc thi không ngoài ý nghĩa đem lại cho bạn đọc một vài giây phút hào hứng sôi nổi trong mấy ngày xuân. Sau đây là lời giải đáp kèm theo những nhận xét của tòa soạn, cùng kết quả cuối cùng của cuộc thi.

CÂU THỨ NHẤT

Bé có 10 cái kẹo. Bé ăn hết 5 cái kẹo. Vậy **Bé còn 5 cái kẹo**. Lời giải đáp hết sức giản dị và không có một dụng ý lừa lọc nào, bởi câu đối dành cho các em nhi đồng. Ấy vậy mà có tới trên 20 bài... té nhào ngay từ câu hỏi thứ nhất này. Bạn đọc đã tưởng tượng quá xa khi đưa ra những đáp số : Bé còn 10 cái kẹo, còn 75 cái kẹo, hay không còn cái kẹo nào ! Xin chia buồn 5 phút !

CÂU THỨ HAI

Hầu hết độc giả đã đoán trúng câu này. Lời giải đáp là **cậu bé như con chó đi vòng quanh gốc cây cho sợi xích bị ngắn lại**. Cậu bé sẽ lại gần để lấy quả bóng ra dễ dàng.

CÂU THỨ BA

Cũng được độc giả trả lời gần như hoàn toàn (trừ một vài bạn đòi đem 2 quả cam ra vắt nước uống, hoặc nhân ngày tết thì đem ra làm... mứt cam rồi chia cho 2 em bé !). Lời giải đáp là **Thu chỉ việc bỏ mỗi quả cam ra làm đôi, rồi cho mỗi em nửa quả nọ với nửa quả kia**. Chắc chắn hai em sẽ cười toe toét và không một lời khiếu nại nào.

CÂU THỨ TƯ

Đây là câu quyết định thắng bại cho trên 2.000 bài dự thi. Trước hết tòa soạn xin phân tích từng điểm một để bạn đọc nhận rõ những tiêu chuẩn lựa chọn bài trúng giải. Về đối ra là :

ĐỘC GIẢ ĐỘC THIỆT

(Lấy theo lời tán phục của chị ĐPK khi nhận xét về khả năng sáng tác thơ văn của các em độc giả). Câu đối này có những đặc điểm như sau :

- 1) Cả câu đối là một lời tán thán.
- 2) Hai chữ đầu của câu đối (Độc giả) là hai tiếng chữ nho, và hai chữ sau của câu đối (Độc thiệt) là hai tiếng chữ nôm.
- 3) Tiếng chữ nho thứ nhì (Giả) phải có hai nghĩa : nghĩa nho và nghĩa nôm (giả chỉ **Người** hiểu theo nghĩa nho và giả chỉ **trái với thật** hiểu theo nghĩa nôm)

4) Tiếng cuối cùng của câu đối (Thiệt) phải đối lại với tiếng thứ nhì (giả) của câu đối hiểu theo nghĩa nôm.

5) Tiếng thứ nhất (Độc) phải trùng âm với tiếng thứ ba (Độc) nhưng nghĩa khác nhau. Chữ Độc thứ nhất là tiếng chữ nho (có nghĩa là **đọc**) và tiếng Độc thứ nhì là tiếng nôm, hơn thế nữa lại là tiếng lỏng (có nghĩa là **chì, hay, giỏi**).

Như vậy một câu đối lại thật hoàn toàn phải có những điều kiện như sau :

- 1) Là một lời tán thán,
- 2) Chữ đầu là chữ nho, 2 chữ sau là chữ nôm.
- 3) Tiếng thứ nhì của câu đối phải có 2 nghĩa : một nghĩa nho, một nghĩa nôm.
- 4) Tiếng cuối cùng của câu đối phải đối lại với tiếng thứ nhì, và đối theo nghĩa nôm.
- 5) Tiếng thứ nhất phải trùng âm với tiếng thứ ba, và tiếng thứ nhất là chữ nho, tiếng thứ ba là chữ nôm **nói lỏng**

6) Sau chót là câu đáp phải tuân theo luật bằng trắc. (câu ra là tiếng trắc thì tiếng đối phải là tiếng bằng).

a) Sau khi phân tích như vậy, tòa soạn nhận thấy một số rất đông các bài giải đã bị loại ngay từ vòng đầu, vì các em chưa hiểu rõ ý nghĩa của câu đối. Đa số các bài bị loại này thường đưa ra

những câu không ăn nhập gì với câu đối cả như : **Tòa soạn chỉ thật, Tòa soạn số dzách, Tác giả ác ôn, Nhà báo thâm quá, Chủ biên ác quá, Thiếu Nhi giỏi ghê, Con nít thời nay Tre già măng mọc**...v.v.v.v.v. Tổng số bài bị loại như vậy cũng tới hơn một ngàn bài.

b) Một số bài khác cũng bị loại vì đã sử dụng 2 câu **giả, thiệt** của câu đối do tòa soạn đề ra. Bởi nếu bạn đọc sử dụng lại 2 chữ **giả, thiệt**, có nghĩa là bạn đọc chỉ mới làm có một nửa công việc. Vài những câu bị loại ở vòng thứ hai là **ký giả ký thiệt, thánh giả thánh thiệt, học giả học thiệt**...v.v. Số bài bị loại này cũng rất đông đảo.

c) Một số bài khác cũng bị loại vì câu đối không chỉnh : như tác giả tác **oai** (giả không đối với oai), thiếu **nhĩ** (thiếu **huyệt** (nhĩ không thể đối với huyệt) **kỹ sư kỹ ghê** (sư không đối với ghê) **cốt nhục cốt để** (nhục không đối với để) **tác giả tác tuyệt** (giả không đối với tuyệt), **ác lai ác báo** (lai không đối với báo), **Thi nhân thi tài** (Nhân không đối với tài) ...v.v.v.

d) Một số bài khác cũng bị loại vì phạm ít nhiều tới những điều kiện khác như đã nêu ở trên (như chữ nho thứ nhì không có nghĩa nôm chẳng hạn như câu **Đồng lao, đồng tác**, chữ **lao** trong câu này không có nghĩa nôm).

Những câu đại đề sau đây cũng vi phạm luật đối như đã trình bày ở trên : **Đồng hương đồng sắc, Thời xưa Thời nay, chiến xa chiến gần. Đối thủ đối diện, Thiên giả Thiên Lai, nói bóng nói gió, cao thắng cao thua, báo chí báo tin, Siêu nhân siêu ghê, Thương binh thương dân, Thiếu Nhi Thiếu lão, Tiểu nhân tiểu ác, chân giả chân hư, Tòa soạn toàn sạo, ký giả ký cốp, cao lâu cao mau**...v.v.v.

Vì số trang giấy có hạn nên tòa soạn không thể phân tích từng câu mong bạn đọc tự mỗi người đối chiếu lấy câu trả lời của mình.

KẾT QUẢ SAU CÙNG

Có thể nói, nếu lựa một câu toàn bích (phù hợp với đầy đủ những điều

Xem tiếp trang sau →

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC

thiếu nhi

Tòa Soạn : 159 Thiệu Trị — Phú Nhuận — Sài Gòn — Đ.T. 42152

Cơ Sở phát hành : 62 Lê Lợi Sài Gòn — Đ.T. 20.348.

Chủ Nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG — Chủ Biên : NHẬT-TIẾN

Năm thứ ba — Số 78 — ngày 25-2-1973
Giá : 50 đ

MỤC LỤC

● Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn Hùng Trương 1 ● Năm châu bốn biển 2 ● Truyện ngắn : Bức Tường Xanh của Nhật Tiến 3 ● Cuộc thi sáng tác : Trở về trường cũ của Không Quốc Hùng 19 ● Cuộc thi thơ 7 ● Bướm trong vườn 18 ● Siêu thị Hoa Hồng do Đinh Gô phụ trách 8 ● Trang kỹ thuật của Bình Electronic 13 ● Trang giải trí : Ô chữ của Uyên Thụy Phương 10 — Ảo thuật : của Phan Khương Thái 11 — Tranh đồ 7 điểm sai của Phiêu Ly 12 ● Giải trí ngoại mục hàng tháng 23 ● Sơu tìm : Họa sĩ Vincent Van Gogh của Huy Yên 21 — Bốn mươi kho tàng vĩ đại nhất thế giới của Văn Trung 26 ● Trang Vườn hồng : do Đỗ Phương Khanh phụ trách 16 ● Tranh phim : Tin Tin và Đặc vụ thần đá 14 — Cùng đi với Tử Thần của Nguyễn Tài 24 ● Truyện dài : Chiếc vương miện cần ngọc của Conan Doyle, Thu An chuyển ngữ 30 — Đôi bạn giang hồ của Phan Khương Thái 31 — Thuở mơ làm văn sĩ của Nhật Tiến 32.

TRANH BÌA CỦA VI VI
TÓC MÂY

Thư Chủ nhiệm GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Các em thân mến,

Hôm nay, chúng tôi xin nói chuyện với các em về hai tiếng cảm ơn.

Ông Phạm Cao Tùng, trong quyển *NGƯỜI LỊCH SỰ* có kể chuyện nhà văn hào nổi tiếng của Nga là Léon Tolstoi một hôm có giúp cho một người đàn bà nọ một việc. Nhưng người đàn bà này, khi ra về, lại vụng về không nói được một lời cảm ơn. Ông Tolstoi làm bộ hỏi, khi bà khách vừa bước ra khỏi nhà : Thưa bà, bà nói chi ? Người đàn bà ngạc nhiên trả lời : « Thưa ông, tôi không có nói gì. » Ông Tolstoi liền cười : « Xin lỗi bà. Vậy mà tôi nghe bà nói : Cảm ơn. »

Qua câu chuyện trên, chắc các em cũng thấy rõ hai tiếng cảm ơn ngắn ngủi ấy rất quan trọng trong việc giao thiệp hằng ngày, trong đời sống của chúng ta.

Thật thế, hai tiếng « cảm ơn » cũng như hai tiếng « xin lỗi » là những tiếng đầu mối của con người lịch sự ở Âu Châu, nhất là ở Pháp.

Cách nay mười hai năm, chúng tôi có dịp ghé thăm Ba-lê, thủ đô nước Pháp. Trong khi mãi mê say nhìn những hàng hóa lạ mắt trưng bày ở cửa hàng bên đường phố tấp nập người qua lại, tôi vô ý va phải một cặp người Pháp đang đi dạo trên đường. Tôi chưa kịp xin lỗi, thì người đàn ông Pháp đã vui vẻ thốt ra hai tiếng « xin lỗi » trước tôi rồi. Tôi trả lời rằng lỗi ở tôi. Cặp người Pháp tươi cười nói hai tiếng « cảm ơn » trước khi tiếp tục đi.

Người lịch sự luôn dùng hai tiếng cảm ơn khi người khác giúp chúng ta một điều gì, dù nhỏ nhất đến đâu, dù việc họ giúp chúng ta không đem đến lợi lộc cho họ.

Người lịch sự không quên hai tiếng cảm ơn khi bán được một món hàng hay mua được một món hàng chẳng hạn.

Chúng ta dùng hai tiếng cảm ơn với tất cả mọi người, không phân biệt lớn, nhỏ, sang, hèn.

Nhưng chúng ta tránh dùng hai chữ cảm ơn cộc lốc, không được êm dịu cho lắm. Chúng ta nên nói, tùy lúc : cảm ơn em, cảm ơn anh chị, cảm ơn ông bà, cảm ơn cô có lòng tốt quá, cảm ơn bác đã giúp cháu rất nhiều, thì hay biết mấy.

Lời nói « cảm ơn » chỉ có giá trị khi được thốt ra từ đáy lòng chúng ta, với lòng chân thành của chúng ta, kèm theo cử chỉ và dáng điệu của người biết ơn.

Các em thân mến,

Hai tiếng cảm ơn tuy ngắn ngủi ^{mà} nhất ^đ được các em sử dụng thường xuyên sẽ đem đến cho các em nhiều sự thoải mái. Các em gây được cảm tình với người xung quanh và mọi người đều qui mến các em, vì các em là con người lịch sự, con người có giáo dục.

Thân mến

NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

NĂM CHÂU BỐN BIÊN

Dracula xuất hiện ở Trung Mỹ

GEORGE TOWN AFP — Nhiều dân da đỏ trong vùng rừng rậm Guyane Trung Mỹ đã sống trong sự khủng khiếp trong mấy tuần qua vì một loại dơi hút máu xuất hiện và đang chụp bắt lấy trẻ con, đàn bà và cả đàn ông nữa.

Căn cứ trên những dấu răng cắn tại thân thể các nạn nhân, người ta không tin tưởng dân làng bị loài dơi hút máu chụp bắt.

Theo sự xác nhận của các vị bác sĩ, đây có thể là những con người bắt chước theo chuyện ác quỷ Dracula ở vùng nhiệt đới.

Để phòng ngừa nạn những con người hút máu này, các dân làng sau khi tham khảo với các «chuyên viên» địa phương, phải vẽ trang bằng chồi như trong các câu chuyện Thầy Phù Thủy.

Nhỏ bớt răng để răng còn lại mạnh hơn

LONDON 15-1 (Reuter) — Một nha sĩ Anh quốc đã cho rằng các đồng nghiệp của ông đều công nhận một sự kiện thực sự đơn giản là con người hiện nay có quá nhiều răng.

Nhấn mạnh đến bước tiến mới trong ngành nha khoa, vị nha sĩ trên đã đề nghị một kế hoạch mà số răng có thể giảm 32 xuống 20 hoặc 24 bằng cách nhổ bớt răng trong khi còn thơ ấu.

Theo ông, như vậy các răng còn lại sẽ làm việc nhiều hơn, giỏi hơn và có thể khiến một số nha sĩ thất nghiệp.

Người một chân đi nhanh nhất thế giới

Georges Paillot, một người Pháp, năm nay đã 68t là người cụt chân đã có sức đi bộ nhanh và bền nhất so với tất cả những người một chân trên thế giới từ trước đến nay: 65.000 cây số đường bộ trong 9500 giờ, trung bình mỗi giờ 10km.

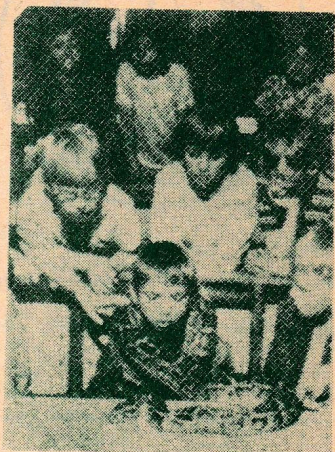
Được biết năm lên 6 tuổi, Georges bị xe điện cán gãy mất chân mặt nhưng chú bé vẫn muốn đi nhanh hơn mọi người. Thế rồi với một chân thắp, Georges bắt đầu luyện môn đi bộ. Năm 1920 anh đạt được kết quả đầu tiên với tốc độ 58km trong 12 giờ. Đến năm 1928, anh đi được 8 cs 1 giờ tại 1 cuộc thi đi bộ ở Bồ đào Nha. Và gần đây hơn năm 1968 mặc dù đã 63t. Georges đã chiếm giải nhất về môn đi bộ với tốc độ 10km giờ trên suốt khoảng đường dài 95.000 cây số.

«TRƯỜNG... SỞ THÚ»

Các học sinh Đức Quốc được chia thành từng nhóm nhỏ học về động vật tại một sở thú ở thành phố Cologne. Một giảng đường đặc biệt được xây cất chứa 85 chỗ để dành cho việc học thú vị này.

Trong giờ chơi, các học sinh

được vui đùa thân mật với các bò tào trần gió và đười ươi như hình dưới đây :

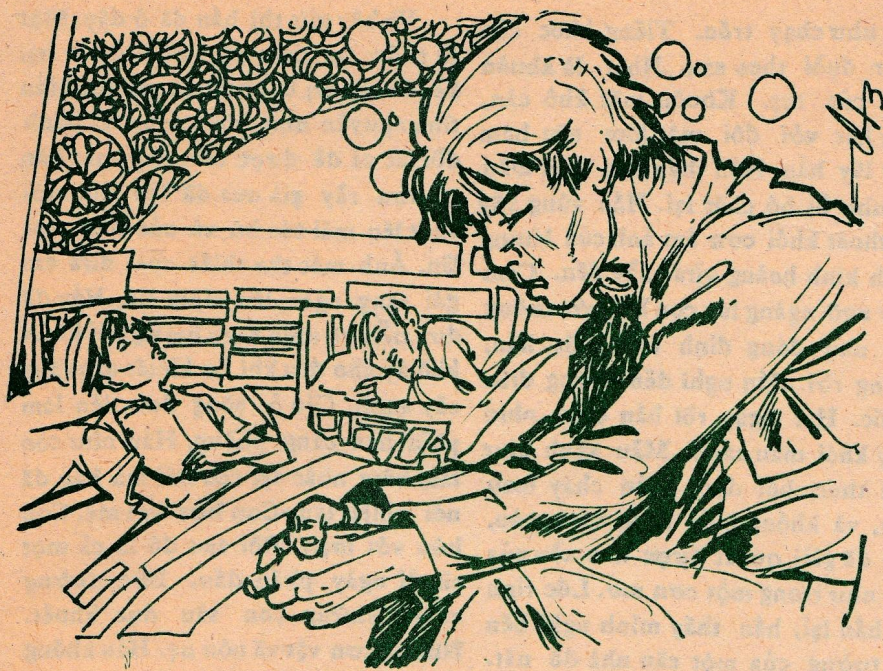
KHÔNG NGỜ LẠ THẬT

NỮ U ƯỚC.— AP Curtin Simmon, 12 tuổi, rất khoái xem phim cảnh sát và kẻ cướp. Hôm đó cậu đang đứng ở cầu thang thì 2 người đàn ông chìa súng người chủ nhà dấy vào phòng.

Cậu liền lên báo cáo cho mẹ. Bà nói : «Coi Tivi, nói nhảm». Cậu lại xuống và thấy người chủ nhà bị buộc vào giường, bèn lên báo cho mẹ. Lần này, mẹ cậu muốn rõ thực hư xuống tầng dưới xem sao. Và bị 2 tên cướp khống chế.

Curtin len lén xuống tận nơi nhận định tình hình, rồi lên nhà điện thoại cho Cảnh sát. Và xe tuần cảnh đã đến tóm cổ được 2 tên cướp.

Lễ Giáng Sinh năm nay Curtin sẽ nhận được 1 chiếc xe đạp do chủ nhà tặng.

BỨC TƯỜNG XANH

NHẬT TIẾN

Căn phòng vốn vẹn có ba thước bề dài và hai thước bề ngang. Chung quanh là những tấm mắt cáo đóng bằng gỗ nẹp. Nắng đã xế qua lớp mái tôn của dãy nhà bên kia sân, nên những khoảng trống sáng trên sàn gạch bây giờ bò dần lên vách gỗ. Mặt gạch còn hấp đầy hơi nóng. Cái nóng nung nấu từ buổi trưa đã làm mầng lưng của Thiện như muốn rộp lên. Trong lúc ngủ, mồ hôi ở lưng áo đổ ra ướt đầm sàn gạch rồi bốc hơi mau chóng. Bây giờ đã bắt đầu có gió hiu hiu thổi. Gió lùa qua khe gỗ đưa vào hơi mát xen lẫn mùi nồng nồng của những cái hôi hám hỗn tạp. Đám rầy rớt của tên áo xanh nằm ở góc phòng còn nguyên sau cơn nôn ọe buổi trưa. Vết loét lở ở ống chân của tên cời trần đã bị sút băng, bông để lộ ra một vết sâu hoắm, lởm đóm những con ruồi đen đang bám chặt. Hơi thở nặng nề trong giấc ngủ mệt nhọc của sáu, bảy tên khác nằm ngòn ngang khắp căn phòng. Hai, ba tên khác chập chờn trong tình trạng nửa ngủ, nửa

thức vẫn rên rỉ từ mấy tiếng đồng hồ qua. Thiện thấy miệng mình khô đắng lại. Cảm giác buồn nôn chồn vờn trong cổ họng. Hắn cố nhịn để đám rầy trong miệng khỏi ủa ra. Rồi hắn nuốt đánh ực. Hắn cảm thấy dạ dày nôn nao khiến đầu hắn chòng chành. Hắn chống tay ngồi dậy. Ánh sáng chói lọi ở lớp mái tôn của dãy nhà bên kia làm mắt hắn tối sầm. Hắn nhẹ nhàng xoay lưng lại rồi cố lết về phía vách gỗ. Giấc ngủ vừa qua không làm hắn dễ chịu hơn. Đầu hắn nặng như búa bõ. Vành mắt như đầy cộm lên. Trông con người cứng đờ lại. Hai bên vành môi thườn ra không thề mấp má. Nước rãi lại ứa ra ở chân răng, nhều xuống mép và chỉ đến lúc thấy mát ở xương quai cằm, hắn mới nhận thấy và giờ tay lên quệt ngang. Hắn mệt nhọc nhìn quanh một lần nữa khung cảnh buồn chán trước mặt. Những đóm sáng hình ô vuông lên cao hơn nữa trên vách gỗ. Vài mầng mầng nhện rách rưới đu đưa trong gió nhẹ. Mái tôn nóng hổi như đang cựa mình lách

cách. Thằng áo xanh vẫn nằm ngoẹo đầu ngủ li bì. Đám rầy rớt xen lẫn những hạt lấm tẩm trắng lúc ọe ra bây giờ như đã se mặt. Những con ruồi vẫn bám riết lấy đám mũ bây nhầy vừa xanh, vừa vàng trên vết thương sâu hoắm. Một vài tiếng ú ớ vang lên. Tiếng ngáy khò khè vẫn như một điệu nhạc buồn nản kéo dài từ trưa. Mùi hôi nồng thoảng trong gió ủa vào đây ấp tới cổ họng của hắn. Hắn lại nuốt ừng ực để chặn cơn nôn ọe vẫn đang rập rình trôi lên từ đáy dạ dày.

Thiện đòi thế, ngồi một lần nữa để dựa một bên vai vào vách gỗ. Qua các lỗ ô vuông của tấm mắt cáo, khoảng sân đất hiện ra chói lóa ánh nắng. Ở dãy nhà bên kia đã thấy lác đác có bóng người qua lại. Toán trực nhật lo cơm chiều bắt đầu khiêng những thùng nhôm đi xuống bếp. Khu bếp núc trông thẳng được ra dãy hàng rào ngoài cổng trại, nhưng ngồi ở đấy, Thiện chỉ trông thấy dãy bề nước thấp lè tè bằng xi măng có những khóa đồng sáng bóng. Hắn thêm được trông thấy con lộ đầy bóng mát chạy ven theo hàng rào. Con lộ thẳng tắp, hai bên là cây cao, qua lùm cây xanh, phía bên kia là con sông êm đềm với tiếng sóng vỗ róc rách.

Đã hai tuần nay rồi Thiện chưa được trông thấy con sông, cũng chưa được thấy cả con lộ thẳng tắp chạy men theo hàng rào. Lộ trình một ngày của hắn chỉ là bước qua khu sân đất đề sang dãy nhà tôn ở mé đằng sau. Một ngày ba lần. Hai lần cho bữa cơm và một lần ở phòng thuốc. Giọng nói ngọt ngào quen thuộc của viên y tá già còn vắng bên tai:

— Ráng đi con. Chỉ cực mấy ngày đầu. Rồi sẽ êm hết. Sẽ êm hết thiệt đó mà...

Thịnh đã từng đón những viên thuốc màu hạt giẻ như một cái máy vô tri. Màu xanh của khối thuốc như đang dựng trước mặt hắn một bức tường xanh. Bức tường cao vòi vọi,

cuồn cuộn nung nấu, sôi sục rồi bùng ra, vây quanh che mờ lấy mắt Thịnh. Nó thấm vào từng lỗ chân lông, bám riết lấy từng sợi máu, ứa vào lục phủ ngũ tạng biến thành những cơn đau sâu gậm, nhấm, đục, khoét. Thịnh rú lên như con vật bị chọc tiết. Hắn quờ tay về phía trước. Đầu hắn cúi xuống. Hắn muốn với tới bức tường xanh. Nhưng hai tay hắn đã bị kim cứng lại. Tiếng khóa sắt lách cách hình như xen lẫn với tiếng chính hắn gào. Hắn gào thật to như trút tất cả sức lực vào cổ họng. Rồi hắn rũ xuống. Hắn thấy bức tường đôi màu sắc đỏ, rồi sắc tím, rồi tất cả tối đen lại. Hình như có nhiều tiếng người lao xao. Hình như vòng xích đang cột sát hắn vào vách tường. Hình như những đứa khác cũng đang kêu gào. Hắn mệt quá. Hắn muốn níu lấy một cái gì có thể bầu vịu. Hắn nghĩ đến mẹ và em gái. Hình ảnh cần cỗi của mẹ hắn hiện ra chập chờn. Căn nhà cũ. Căn phòng cũ. Tiếng khóc nỉ non của đứa em gái ở đầu thềm. Tiếng con heo đất rơi vỡ tan tành trên sàn gạch. Tất cả những cái đó đã xảy ra. Như mới xảy ra. Hắn còn giữ nguyên cái cảm giác lúc hồi hộp rón rén đem con heo đất từ đầu giường mẹ (lấy dưới lớp giẻ rách bụi nhùi) để đi ra cửa phòng. Rồi hắn vấp phải chiếc ghế. Con heo vỡ tan tành. Hắn đứng chết trân ở đó, trước những đồng bạc các vira chạy, vira reo trên khắp mọi ngõ ngách trong căn buồng chật hẹp. Mẹ choàng dậy. Tiếng khóc bắt đầu cất lên kéo theo tiếng khóc của đứa em gái. Hắn nổi giận với tất cả mọi người, mọi vật chung quanh. Hắn xô cái ghế báo hại nằm giữa lối ra vào. Hắn muốn găm lên để bịt lỗ miệng đứa em gái. Nó có quyền gì. Nó là cái thá gì chứ. Hắn trút nỗi giận vào đám ly tách sứ mẻ, cái ghét trên mặt bàn. Có tiếng thủy tinh vỡ. Hắn nghe như sự đổ vỡ của chính lòng mình.

Hắn vội vã quơ tờ tiền giấy nằm ngổn ngang trên mặt đất rồi vùng

lên như chạy trốn. Tiếng khóc còn như đuổi theo sau. Nhất là khuôn mặt của mẹ. Khuôn mặt khô cứng, hốc hác với đôi mắt lõm sâu bám riết lấy hắn. Hắn thấy tức thở. Đầu óc như bị bó chặt lại. Hắn vùng vẫy để thoát khỏi cơn ám ảnh của khung cảnh kinh hoàng vừa xảy đến. Cảm giác ngổ ngàng lúc con heo rớt xuống đất như đóng đinh trên mặt hắn, không rời. Hắn nghĩ đến những điều thuốc. Hai ngày rồi hắn chưa nhìn thấy khói màu xanh. Màu xanh như thôi thúc, hối thúc. Hắn chạy mau hơn, và không biết bằng cách nào, hắn đã giải quyết được nhu cầu của hắn như trong một cơn mơ. Lúc tỉnh táo hẳn lại, hắn thấy mình ngồi bên bờ tường của một căn nhà đồ nát. Bức tường xanh tan biến thành những cảm giác để mê đưa hắn lên cao bằng bênh. Hắn nhớ đến những chuyện đã xảy ra.

Hắn bưng mặt lên khóc.

Và bây giờ thì hắn đã ở đây. Một tờ chức tư nhân đầy đồ trẻ bất trị, kẻ cả việc trị bệnh ghiền ma túy. Hắn tình nguyện như thế. Hắn đã đánh đổi tất cả để được cầm tay mẹ. Bàn tay run rẩy già nua đã lâu lắm mới vuốt lên mái tóc bù xù của hắn một lần. Ánh mắt tha thiết của đứa em gái rặng ngời lên niềm tin. Hắn đã đưa tiền và nhìn theo hai người khuất khỏi ấy cho đến khi họ khuất sau rặng cây xanh. Gió ở sông đưa lên làm phồng hắn căng phồng. Hắn như còn lăm bằm nhắc lại câu nói mà hắn đã nói nhiều lần «Con hứa với mẹ. Con hứa với mẹ». Rồi sau đó là cả một chuỗi ngày phấn đấu. Bức tường xanh. Những cơn sâu đục khoét. Những cơn vật vã nôn oẹ. Hắn không cố gì tự vệ ngoài làn da tay chai cứng của mẹ còn vương vất trên mái tóc. Bàn tay mẹ yếu đuối run rẩy trong tay hắn.. Mắt mẹ như ần nụ cười, dù cay đắng, dù chịu đựng nhưng chan chứa tình thương.

Đến giờ phát thuốc buổi chiều, cả bọn bị dựng hết dậy và lùa ra. Một vài đứa cứng đầu cự nự trước cái roi mây kẻ kẻ trên mỗi tay của ba người giám thị. Thịnh nhớ đến những khâu hiệu sơn lên từng tấm gỗ bằng màu sơn lờ lợt la liệt khắp nơi, từ ngoài văn phòng đến hành lang các tiểu trại: « *Tình cảm trước — Roi vọt sau* » « *Roi vọt là biện pháp cuối cùng của dây dề* » — « *Đã phải trừng trị thì sẽ trừng trị nghiêm khắc đến cùng* ». Vừa vuốt ve. Vừa đe dọa. Đó là chủ trương của Ban Giám Đốc điều hành. Sau một hồi quát tháo, nạt nộ, những đứa hiền lành đã xếp hàng sẵn ở cửa. Thằng bị thương ở chân không chịu đứng dậy, lết vào một góc giả bộ ôm chân nhả nhỏ. Hai người giám thị tiến lại xốc nó lên. Nó chùn lại. Nhưng rồi nó cũng bị xách ra khỏi buồng như người ta xách một con gà. Riêng thằng áo xanh thì rũ liệt hoàn toàn. Nó không giả vờ. Nó đói thuốc từ sáng. Và nó nằm lì lại, nhất định không nhúc nhích. Theo sự hiểu biết của Thịnh thì nó là một dân chum ở bên ngoài. Nhà nó khá giả, nhưng vì đua đòi nên cuộc đời đã dẫn nó xuống hố thẳm. Gia đình đã áp dụng đủ mọi biện pháp để lôi kéo nó trở lại tuổi trẻ hồn nhiên. Việc gửi nó tới Trung Tâm này là biện pháp cuối cùng. Nếu thất bại, cuộc đời của nó coi như bỏ đi hoàn toàn. Nó mới được gửi tới trong vòng không đầy bốn ngày. Và nó bị nhốt riêng trước khi hòa đồng với tập thể ở dãy tiểu trại bên kia sân đất. Như Thịnh. Như thằng bị loét ở chân. Như những đứa khác lúc này đang lục tục xếp thành hàng đôi trước cửa phòng. Mấy người giám thị chào thua thằng áo xanh. Cũng như ngày hôm qua, sẽ có y tá xuống chích thuốc cho nó tận nơi. Ít ra làm như vậy còn đỡ vất vả hơn là phải khiêng nó đi qua ba bốn khu tiểu trại để xuống tới phòng thuốc. Thịnh đi theo toán người xếp hàng đôi, trí óc bỗng bình như trong cơn mơ. Hắn bắt đầu thấy cảm giác

buồn buồn hiện ra ở những đầu ngón tay. Hắn còn đủ sáng suốt để nghĩ rằng lại sắp sửa phải qua một cơn phần đấu kịch liệt. Ruột gan lộn phèo, rãi rớt đầy ở miệng, những cơn trùn vô hình bò đi khắp châu thân, đến từng mạch máu, tế bào. Thịnh cố nghĩ đến hình ảnh khác. Mẹ bây giờ ở đâu, làm gì nhỉ. Thành phố sắp lên đèn, chắc là bữa cơm tối đang diễn ra trong bầu không khí tẻ nhạt dưới ánh sáng đục ngầu của ngọn đèn thấp bằng điện yếu. Hồi trước, Thịnh rất sợ phải ngồi tham dự những bữa cơm tẻ nhạt như thế. Hắn sợ thứ ánh sáng chỉ đủ làm sáng đôi mắt sâu thẳm của mẹ và hai con người lóng lánh như hai hòn ngọc của đứa em gái. Cờ hồ tất cả tinh túy của hai người chỉ còn dồn lên những đôi mắt. Những đôi mắt linh hoạt, biết dò xét, biết phán đoán và hầu như biết đọc tất cả những ý nghĩ đang xoay chuyển trong đầu óc của Thịnh. Bữa cơm nào cũng vì thế mà Thịnh buông đũa trước khi no. Hắn không chịu được cái nhìn của mẹ và em, không chịu được cả bầu không khí vắng lặng, âm thầm chỉ còn vang lên tiếng bát, đũa va chạm lách cách và tiếng nhai nhóp nhép của từng người.

Bây giờ trong khung cảnh tranh tối, tranh sáng của một ngày đang tàn lụi, Thiện bỗng thấy tiếc nuối vô cùng khung cảnh xum họp đã qua. Mẹ bây giờ ở đâu, đang làm gì?

Những ý nghĩ của Thịnh bị cắt ngang khi toán xếp hàng đứng khựng lại ở trước một hành lang hẹp. Tiếng người ồn ào. Đèn sáng choang. Mùi thuốc, mùi alcohol tràn ngập.

Thịnh hoàn tất thủ tục thường ngày hai mươi phút sau đó. Bây giờ hắn buồn nản đứng dựa lưng vào vách tường chờ đợi các bạn đồng hành. Hắn đứng không được bao lâu thì có bàn tay lôi hắn tách ra khỏi hàng và kéo vào một góc tối. Hắn không thấy mặt kẻ đối diện nhưng nghe rõ lời thì thảo bên tai:

— Anh Tư hôm nay không xuống

phải không?

— À! Bây giờ hắn mới biết tên thằng áo xanh còn nằm ở phòng là anh Tư. Hắn cố nhìn cho rõ mặt kẻ đối diện, nhưng bóng tối thật lờ mờ. Hắn gật đầu, không lên tiếng đáp. Hắn thấy kẻ lạ dúi vào tay hắn một gói nhỏ rồi căn dặn, giọng nói bây giờ sắc và gọn đến rợn người:

— Trao cho anh Tư giùm nhé Thịnh!

Hắn chưa kịp ruỗi ra thì kẻ lạ đã rời bóng tối đi ra. Nó to lớn, cao hơn Thịnh đến một đầu. Bước chân vững vàng, chắc nịch. Thịnh tự hỏi Tư đã có tài cán gì mà thu phục được những đàn em sức lực đến như thế. Nhưng sự lo ngại ủa đến thật nhanh làm hắn thấy ớn lạnh ở xương sống. Nội một điều kẻ lạ gọi tên hắn một cách ngon lành cũng đủ khiến cho Thịnh rung mình. Hắn thấy rõ ràng là mình mới bị giao phó một trọng trách. Hắn biết hậu quả sẽ thế nào nếu trọng trách không được thi hành nghiêm chỉnh. Hắn khẽ đưa cái gói nhỏ ra mép có ánh sáng. Hắn nhận biết thật nhanh ở bên trong có gì. Đó là một lưới cửa nhỏ sáng quắc màu thép xanh và mấy điều thuốc có ma túy. Thịnh thủ thật nhanh cái gói nhỏ vào bụng quần. Đã hơn mười ngày nay, Thịnh chưa được trông thấy điều thuốc. Máu khói xanh lơ chợt hiện ra đập chồm đánh thức tất cả tế bào của

hắn sống dậy. Hắn muốn bỏ đi thật nhanh. Kiểm một có gì đó để vô nhà cầu. Hắn sẽ tan thành khói để bay bổng lên tận cùng của bức tường xanh cao vợi vợi. Chỉ một điều thôi. Một điều cho đã thềm rồi trả hết cho anh Tư, thằng áo xanh còn nằm lết bết ở trong phòng. Mất mát gì đâu. Chẳng ai biết. Mà anh Tư không chừng còn thưởng cho công lao của hắn thêm một điều nữa. Khuôn mặt bạc nhược vêu vao của anh Tư bỗng hiện trước mắt chập chờn. Rồi cái vêu vao của nó bỗng trở thành hình dáng vêu vao trên khuôn mặt của mẹ hôm chia tay. Mẹ không nói gì nhiều nhưng cặp mắt hàm chứa biết bao nỗi lòng cần bày tỏ. Bàn tay của mẹ như còn hơi hương ấm áp, run rẩy trong tay hắn. Thịnh có cảm giác như bị giằng xé. Hắn muốn đầu hàng. Nhưng rồi hắn lại muốn cưỡng lại. Cái bọc nhỏ vẫn còn cộm ở thắt lưng quần. Ở trong có một lưỡi cưa và có mấy điều thuốc.

Bây giờ thì cả toán đã được khám bệnh và phát thuốc xong. Mấy người giám thị đang lùa cả bọn vào hàng ngũ. Nhiều đứa đang bắt đầu lên cơn nên có điệu bộ rũ rượi như những con gà bị cắt tiết. Có đứa ói mửa ngay trên sàn gạch. Một vài đứa khác khoẻ mạnh hơn, giữ bộ mặt thản nhiên. Mọi người đã đi qua một khu tiểu trại. Còn hai tiểu trại nữa là về đến căn phòng chật hẹp. Thịnh bối rối cùng cực. Giọng nói lạnh lẽo của kẻ lạ như còn vang bên tai:

— Trao cho anh Tư giùm nhé. Thịnh!

Thịnh! Thịnh! Thịnh! Tên của hắn dội lên chát chúa như lời diêm danh của định mệnh. Hắn tự hỏi tại sao bọn thằng Tư lại chọn đúng hắn để giao phó nhiệm vụ ấy chứ. Hắn muốn bình thản như hôm qua, hôm kia, như mười ngày đã trôi qua như một cơn mộng dữ sắp phai tàn. Hắn muốn được trông thấy mẹ ngay bây giờ. Mẹ là nguồn an ủi độc nhất có thể giúp hắn trong cơn khó khăn này.

Hắn thầm kêu lên Mẹ ơi! Mẹ ơi! Gió ở sông đưa theo mùi nước đọng vừa mát, vừa nồng thoảng qua trong bầu không khí tĩnh mịch. Hắn bỗng nhớ đến khung cảnh tĩnh mịch của buổi trưa hôm được mẹ dẫn vào nhập trại. Không gian êm ả. Tiếng sóng vỗ róc rách. Mùi tanh nồng tỏa trong gió mát. Và bàn tay run rẩy, yếu đuối của mẹ trong tay hắn. Tất cả vụt bừng dậy mãnh liệt khiến Thịnh thấy rõ việc của mình sẽ phải làm. Hắn quyết định thật nhanh, như nếu chỉ chậm lại một chút là sẽ đổi ý. Mầu khói xanh lơ vẫn chập chờn bám đờ hắn ở đâu đó trong ý nghĩ.

Thịnh chọn ngay thằng bị thương ở chân không biết tự lúc nào, đã được ghép vào hàng ngũ đi bên cạnh hắn. Bây giờ chân hắn được băng bó cẩn thận hơn. Mầu hồng băng sáng lên theo nhịp chân đi khắp khiêng của nó. Thịnh chếp miệng nói:

— Mẹ kiếp, chân có rồi như thế, tối nay tránh xa tao ra đó. nghe con!

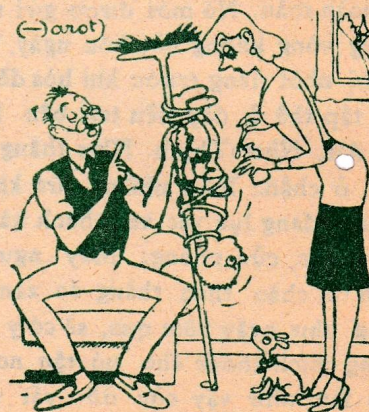
Thằng đau chân đang đi lặng lẽ bỗng choàng dậy như một con thú vừa bị chọc giận lúc đang ngủ. Nó quay ngay sang nhìn Thịnh, cặp mắt bốc lửa. Thịnh nhìn nó, mỉm cười ngạo nghễ rồi bồi thêm một câu nữa diếng người:

— Đồ hôi thối, nghe rõ tao nói không?

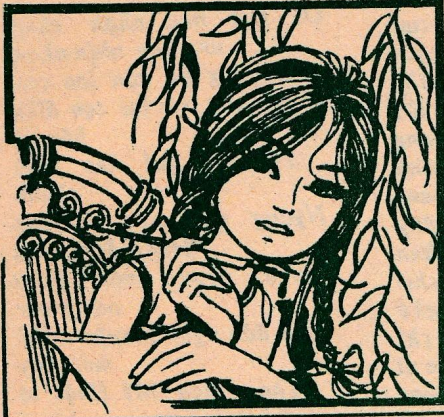
Thịnh chẳng cần khiêu khích thêm và chờ đợi lâu hơn nữa. Thằng đau ở chân đã dùng tất cả sức lực của nó để đánh vào mặt Thịnh một quả đấm dữ dội. Tuy nhiên, cẳng chân đau làm nó mất đi rất nhiều sự nhạy cảm. Thịnh tránh thoát được quả đấm dễ dàng. Hắn liền xô tới, nhè ngay bên cẳng đau của địch thủ mà khều một cái nhẹ. Lập tức cái thân bồ tượng của gã ta ngã bổ nhào ngay xuống sân cỏ. Nó găm lên như một con thú dữ. Thịnh cũng cất mồm la lối theo. Hàng ngũ của cả bọn bỗng náo loạn hên lên. Lập tức cả một đoàn sáu bảy viên giám thị cùng ủa tới. Tiếng roi mây quật vun

vút. Thịnh thấy rất phồng ở lưng như vừa bị dội lên những dòng nước sôi. Rồi hai bên cánh tay của hắn bị ghi cứng lại. Bởi hai viên giám thị lực lưỡng. Họ lôi hắn ra khỏi đám đông. Hắn cố ngoái đầu về phía thằng đau chân chửi bới thêm nữa, chửi thật to như cố ý để cho đồng bọn, lũ đàn em của anh Tư nghe thấy. Nếu coi như sự việc vừa xảy ra là một màn kịch, thì Thịnh đã sắm vai trò của mình thật là tuyệt diệu. Hắn sẽ bị cô lập ở một phòng riêng. Hắn sẽ bị khám xét. Người ta sẽ phanh phui ở lưng quần của hắn có một lưỡi cưa và mấy điều thuốc. Hắn sẽ bị trừng trị nặng nề. Nhưng để đánh đổi sự chịu đựng ấy, hắn sẽ thoát được khỏi vòng kiểm tỏa của bọn anh Tư. Bất quá, bọn chúng chỉ coi như hắn vụng về mà làm hỏng việc chứ không bị liệt vào hạng phản bội hay cứng đầu không chịu tuân phục. Hình phạt của bọn chúng hắn sẽ ghe gớm hơn nhiều. Trong bóng tối, Thịnh khẽ nhếch một nụ cười mãn nguyện. Hắn nghĩ đến mẹ và em gái. Hắn thấy như mình đang lớn lên, lòng tràn ngập niềm kiêu hãnh, một cảm giác mà từ bao nhiêu năm nay, bây giờ hắn mới tìm thấy...

NHẬT TIẾN
Saigon ngày 24-1-1973

— Bây giờ nhờ thuốc vô mũi nó được rồi.

CUỘC THI SÁNG TÁC THƠ

Số thứ tự nhận được 145

THƯƠNG NHỚ

Thấm thoát hè qua mấy lần rồi
Ngập ngừng thăm nhớ bóng trường
Ngôi trường thuở nhỏ từng đi học
Mái cong, tường trắng đã xa rồi.

Bây giờ ngồi đây loáng tiếc thương
Nhớ thầy, nhớ bạn, nhớ cả trường
Nhớ cây phượng vĩ bên hè vắng
Nhớ kỷ niệm vui, buồn, đầy yêu thương

Lòng ước mong sao có một ngày
Được trở về thăm lại đây
Đề bỏ tiếc thương ngày xa cách
Thôi nhé trường ơi, hẹn xum vầy

VI VƯƠNG
(Nguyễn mạnh Cường)

Số thứ tự nhận được 150

VỀ THĂM TRƯỜNG CŨ

Tôi trở lại trường xa mấy năm
Nghe chùng quanh gió lạ xa xăm
Cây xanh vườn lá nghiêng mời mọc
Cỏ nức chân về đi khó khăn

Đàn em bé vẫn dáng thơ ngây
Vội nụ cười xinh suốt một ngày
Trong màu mắt biếc là bề chứa
Những ý êm đêm như lá bay.

Tôi đã từng qua đó những lần
Hàng cây sân cỏ lặng băng khuân
Có chim nhỏ hát mùa xuân thăm
Quyển rừ mùa thu giữ bước chân.

Kỷ niệm về như một tiếng ca
Trong ngày hạnh phúc rất xưa xa
Bỗng dưng tôi thấy mình như gió
Chợt trở về đây bên chiếc hoa.

Tôi gặp thầy xưa bên gốc cây
Nghe chiều gió thổi lá thời bay
Chuyện trò gợi ý về kỷ niệm
Lời nói chưa qua hết những ngày

Thầy bảo: — «Em như hạt bụi
đường
«Bay đi không nhớ một yêu thương
«Bây giờ trở lại con đường cũ
«Thấy sắc hương nồng vội tiếc
thương...»

Giọng thầy nửa trách, nửa thương
yêu

Êm nhẹ như mây lúc trở chiều...
Có phiến lá vàng rơi nhẹ cánh
Là buồn một chút cũng lên theo.

Từ biệt thầy tôi trở bước đi
Sương loang cỏ ướt, nước vương mi
Trời chiều nắng vỡ, mây về núi
Có hứa mong chi? muốn nói gì?...

N. DIỄN
T.V.Đ. Việt Nam

Số thứ tự nhận được 156

HƯƠNG LÚA

Một buổi hoàng hôn nắng phớt hồng
Áng mây dừng lại nghỉ trên không
Khẽ cười với gió và hoa lá,
Hương lúa, hương cao cũng đến cùng.

Qua lại nước mây vui chuyện vãn,
Thì thăm lúa chín lại buồn xo
Chắc là chúng sợ bày chim sẻ
Sáng sáng bay về hót líu lo...

TRÚC HOÀNG LAN
Số thứ tự nhận được 161

QUÊ TÔI

Quê tôi đầy với hàng dừa xanh biếc
Giòng sông hiền nước nhẹ lững lờ
trời

Ruộng đồng xanh xa tít tận chân trời
Lúa vàng óng đeo trên cây nặng trĩu.
Quê tôi đầy với dân quê chất phác
Không ham giàu với mỹ vị cao lương

Chỉ ước ao canh ngọt với cơm bùi
Dù đói khổ vẫn êm đêm vui sống.
Và quê tôi khi màn đêm buông xuống

Ánh đèn dầu leo lét giữa đêm khuya
Ánh trăng soi khắp ca thôn làng
Lá ri rào nhẹ đưa trong cơn gió
Ôi quê xưa giờ đây không còn nữa
Những buổi chiều dịu gió cánh diều bay

Giờ chìm trong dĩ vãng thơ ngây

HOA HỒNG TRONG NẮNG

Số thứ tự nhận được 169

QUÊ CŨ

(Riêng về Đặng Linh)

Chiều mùa hạ mây giăng mờ khắp
lối
Thả tâm tư theo chiều gió ngàn
phương
Bỗng mơ màng quá khứ của quê
hương

Giờ đã tám năm xa quê yêu dấu
Trong dĩ vãng còn ghi ngày thơ ấu
Bắt đầu khi tôi được ánh bình minh
Đầu làng kia, cây cò thu nghiêng
minh

Chào đón khách bộ hành, soi bóng
mặt

Tôi còn nhớ những câu hò giọng hát
Khi trăng lên hay có hội bên đình
Một vòng sông uốn khúc chảy vòng
quanh

Soi những bóng dừa xanh bờ sông
vắng

Trong nhà lá tiếng ru con vắng vắng
Lời «à ơi... con hãy ngủ đi con»...

Yêu làm sao, quê những buổi hoàng
hôn

Hòa tiếng sáo, chuông chùa xa nhẹ đổ
Trên đồng hoang cánh diều bay theo
gió

Quê hương tôi tràn ngập lúa hương
đồng

Giờ tuy xa nhưng lòng vẫn ước
mong

Được về lại cho người niếm lưu
luyến...

QUYÊN BẢNG
(Nguyễn văn Mỹ)
Quảng Tín

Số thứ tự nhận được 170

TÌNH HAI CÔ BÉ

(Ưu ái cho Phạm Lá Vàng)

Có hai cô bé thương nhau lắm
Tan học thường chung một nẻo
về

Tay choàng vai, nói cười say đắm
Học trò tình bạn mến nhau ghê.

Tà áo tung bay chiều gió nâng
Những lần bắt bướm với chùng hoa
Là thuộc bài đây trang vở trắng
Ép tình thương bè bạn thiết tha

Tuổi học trò muôn đời vẫn đẹp
Dối hờn qua những chuyện vu vơ
Rồi lại hòa nhau cười khép nép...
Tình hai cô bé ghép thành thơ.

ĐẶNG LINH

SIÊU THỊ hoa hồng

BÁN ĐỦ CÁC LOẠI NỤ CƯỜI

Quản Lý : ĐÌNH GỖ

Bớ đảng hủi của
Hồi dân kẹp tóc
Sao lại nói dốt
Đặt điều lẫn nhau
Đề mà châm chọc
HÃY NGHE ĐÂY :

Từ bấy lâu nay
Hai bên đều «cay»
Chỉ chực nói xấu
Nghĩ thiệt là rầu
Kề sao cho xiết
TRỘM NGHĨ RẰNG :

Các đảng kẹp tóc
Không nghĩ phạm mình
Tôi ngày chỉ rình
Thừa cơ ăn vụng
Bài học không tụng
Chỉ lo ăn hàng
Lại còn nói ngang
Ra điều yêu điệu
NHỮNG THIẾT

TƯỜNG :

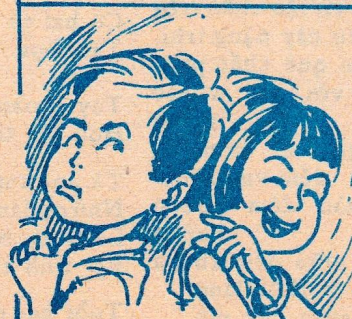
Các vị hủi của
Sao lại chanh chua
Chọc phe kẹp tóc
Lại còn nói móc
Xô dọc xiên ngang
Đến nỗi các nàng
Làm thơ phản pháo
Rằng đồ ngớ ngáo
Bỏ đánh chẳng chừa
Mẹ nói : «khó ưa,
Sao hay đánh lộn»
Đã thế lại còn :
Ở bàn không chề
Sách vở «tung hê»
Không học chữ
Lại còn do dự
Chẳng chịu hiền lành
Học thói danh hanh
Của phường tôm cá
THẾ THÌ :
Thôi nay giảng hòa
Hai bên chúng ta
Cũng đều «xi xóa»
Cho đời vui cả
Beng ! Beng ! Beng.

ĐÌNH VĂN GẤU

THƠ GIẢNG HÒA GIỮA NÀNG KẸP TÓC VÀ CHÀNG HỦI CỦA

Lạ thay siêu thị Hoa
Hồng
Vừa khai trương đã dùng
đùng chiến tranh
Lạ thay sửa chôn thi
thành
Vì sao nhiều chuyện ghét
ganh thế này
Chuyện đời nghĩ nực
cười thay
Hủi của kẹp tóc bên quầy
Đình Gổ
Hồi ông chủ tiệm tại
mở ?
Vì sao ông chẳng giảng hòa
giùm tôi
Liệu hồn, ông hãy đem
vui
Đến cho cửa tiệm giữa hồi
phát năng
Hãy xem cửa chị Mai
Loan

HÒA ĐÀM

Siêu thị lâu nay có đất
hàng ?
Sao mà «cô, bác» lại
làm ngang

«Khinh mình phá phách
ai ra
«Bốn phương đều rõ hủi của
một thời
«Bích Du cũng tiếp lấy
lời
«Cho ta là kẻ bụi đời vang
danh
«Mười phương vang
tiếng hung hăng
«Ở dơ nhất xứ học hành
ra chí»
Đó ông Mê Hoặc nhớ
ghì
Bếp không có lửa làm gì
khởi bay
Nhưng mà phe kẹp tóc
ơ
Người ta có nói lỗ lời bỏ
qua

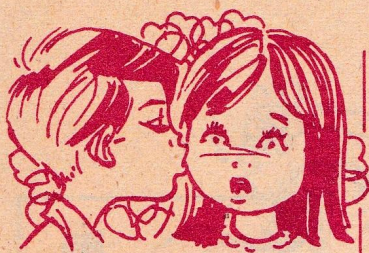
Gái trai là bạn cả mà
Búa nhau những cú thật là
dòn đau
Hủi của kẹp tóc thì nhau
Làm thơ để chửi cho thấu
Đình Gổ
Than ôi ta kẻ quê mùa
Chỉ xin nhường nhịn giảng
hòa đi thôi
Cãi nhau rồi cũng có hồi
Anh em bốn bề mấy người
thương nhau
Sân hàng «siêu thị» muôn
màu
Nụ cười bán rẻ mua mau
đi về
Chiều buông ánh nắng lè
thê
Trong quầy siêu thị muốn
bề yêu thương
Ta từ lè gót gió sương
Từ thành về tỉnh qua
đường gió bay
Niềm vui nắm chắc trong
tay
Hủi của, kẹp tóc từ rầy
hết ganh

Hủi của một chú làm
ông cụ
Kẹp tóc nhiều cô cũng
mở màn
Thơ lại thơ đi đầy nộ
khí
Xung thiên nổi dậy nói
năng cần
Vội xin «cô, bác» hòa
nhau nhé
Đánh đấm làm chi mất
khách hàng

ZEZE
(HS Vàng Sơn)

Lòng ta thông thả bước
nhánh
Ôn hòa nhã nhận cùng
nhường nhịn nhau
Còn ông lộn xộn lao xao
Khích qua xúi lại tạo điều
bất an
Tôi từ quê lên tỉnh
thành
Ngang qua siêu thị Hoa
Hồng định mua
Nụ cười xuân giữa
mộng mơ
Ngờ đâu nghe chuyện xô bồ
mới hay
Thoạt tiên Mê Hoặc tỏ
bày :
Chuyện rằng : «— kẹp tóc
thời nay đủ điều
«Chúa thời ăn vật bao
nhiều
«Chim chời, lười học bấy
nhiều khó nhè
«Lại còn làm bộ màu mè
«Hippies có tiếng lấy le mọi
người»
Nghe qua thôi đã thôi
rồi
«Ông ơi, kẹp tóc tức thời
ra tay
Tại ông mà mấy hôm
nay
Phe kia tức giận trong
quầy Đình Gổ
Thảo Còm tung một
chương thơ
Mặt vênh vào, chẳng tay
vừa đầu nha!
Nếu ta ra tiếng, gà nhà
Thì phe kẹp tóc ủa ra đòn
đường
Nhưng bênh cái phạm má
hồng
Rõ ta phản bội lại lòng anh
em
Đọc bài thơ của Thảo
Còm :
«Hủi của nhiều chuyện lem
nhem chẳng vừa
Mau về nhà để cười vang
khắp nhà
Hồi ông chủ tiệm, Đình
Gổ
Ông ơi có hiểu lòng quê
đây là
Chúc cho siêu thị nhà ta
Cười vang từ tỉnh thành
và thôn quê
Chúc cho siêu thị xuân về
Làm ăn phát đạt giàu nghề
«tiểu lâm».

NGƯỜI NHÀ QUÊ
(Diễn Khánh)

GIẢNG HÒA

Chẳng lẽ gà nhà lại đá
Húi cua, kẹp tóc chớ ai
Một đàng tóc hót cao
Một phía vuốt huyên đẹp
Chẳng phải anh em cùng
Nhưng là bạn hữu phải
Thu hồi «chương lược»,
Chớ giận hờn nhau, chớ
đấu nhau.

LƯU TRỌNG NGUYỄN

CHUYỆN HÚI CUA KẸP TÓC

«Húi Cua» nhộp sắn đã
Ao quần thoang thoang
Cái đầu như những bụi
Miệng thời hôi hám, vênh
«Kẹp tóc» thì bắt rùng
Miệng thì hay mếu mồm
Tuy còn lấm chút mồm
Liên giờ lên miệng, tỏ
Suốt ngày chạy nhảy
Mẹ sai chẳng dạ, đòi đồng
Mẹ tức là cho một phen
Gái ngoan không được ăn
«Húi cua kẹp tóc» một
Cùng chung chuyện xấu
Lại hay cãi vã lung tung
Vừa thôi gặp «ngỡm» coi
chừng đó nghe

NGỌM TRƯỞNG
(Nửa húi cua, nửa kẹp tóc)

ĐÌNH CHÍNH KHẨN CẤP

Trong Thiếu Nhi số Tết,
ông chủ biên Nhật Tiến
Đình Gô qua nét bút độc
địa, chua cay như vầy :

Nhân sự đầy nhóc
Thêm bác Đình Gô
Mồm vầu trăn trở
Đi đâu cười trước
Mời thầy người sau
Ngất ngưỡng cái đầu
Kang đây một miệng
Nói vung nước miếng
Dãi văng tăn tăn
Giọng đã khàn khàn
Ngô nghê ngọng nghịu
Lại hay làm điệu
Kể chuyện cười duyên
Chọc phá huyên thiên
Phát ngôn bừa bãi !..

Rồi trong Thiếu Nhi số
Tân Xuân ra tuần trước,
họa sĩ Vi-Vi gà mờ đã họa
hình Đình Gô như vầy :

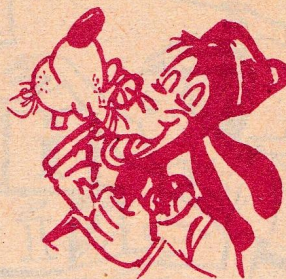

THÙNG THU... TÂM SỰ

«Chú» Đình Gô ơi
(Ủa quên, «Bác» Đình Gô
ơ !)

Cháu cũng là một khách
hàng ruột của siêu thị
Hoa Hồng, (nghe nói quầy
của chú... ủa bác thường
bị chị Mai Loan «phi» xi
mùi qua hoài) cháu ức lắm
đâu kẹp tóc hung dữ quá
chú... ủa bác há...?

Nói phở bác nghe : «Bác
đừng sợ chị Mai Loan nữa
mỗi ngày cháu sẽ bỏ ra

Tôi, Đình Gô, Quản Lý
Siêu Thị Hoa Hồng xin
long trọng cải chính cùng
bà con, cô bác cả nước hay
không phải như vậy. Tôi...
tôi ĐẸP GIAI hơn thế
nhiều. Tôi sẽ đi kiếm một
nhà nhiếp ảnh cử nhất nước
chụp hình tôi lên, rồi tôi
phóng to thiệt to ra, để bà
con cô bác cả nước nhìn.
Đề thấy tôi bị vu khống
trắng trợn đến thế nào !
Tôi hiền lành thật đấy,
nhưng cậy đông ăn hiếp
nhau thế, tôi đâu có chịu.
Trình bà con cả nước được
hay.

ĐÌNH GÔ

đúng 12 phút đi moi
thùng... tìm xi quách gửi
về cho chú... ủa bác. Nhưng
bác đừng «đờ» đấy nhé !
mà để dành chơi qua quầy
chị Mai Loan (cháu cầu
cho bác chơi trúng) để trả
thù mấy hột xi muội, tới lúc
đó chị ấy phải chạy trốn
vì rằng xi quách ở thùng
ấy thì... thơm can hết nổi
bác bá.

Trước khi dứt lời, chú...
ủa bác Đình Gô cho cháu
gửi «vài lời phi lộ» cho dân
kẹp tóc để tiếp tay với
đồng minh Mê Hoặc của
mình nhé ch... ủa bác.

TÚ CƯỜI

Thưa bác (?) Quản lý,
bác có bao giờ nghĩ rằng
mình thật lớn gan khi mở
Siêu thị mà không có
giấy phép của «chính phủ»
không ? Và bác nên hay

THƠ TÍNH NGỘ ÔNG MÊ HOẶC

Cái ông Mê Hoặc sao khô
rửa.
Chọc dân kẹp tóc giỡn làm
chi.
Trường rằng nét na ôi !
thầy mị.
Thật ra hung dữ chẳng ai
bì
Hỡi ông Mê Hoặc tỉnh
ngay đi !

KIẾN MY

KHỐC... MÊ HOẶC.

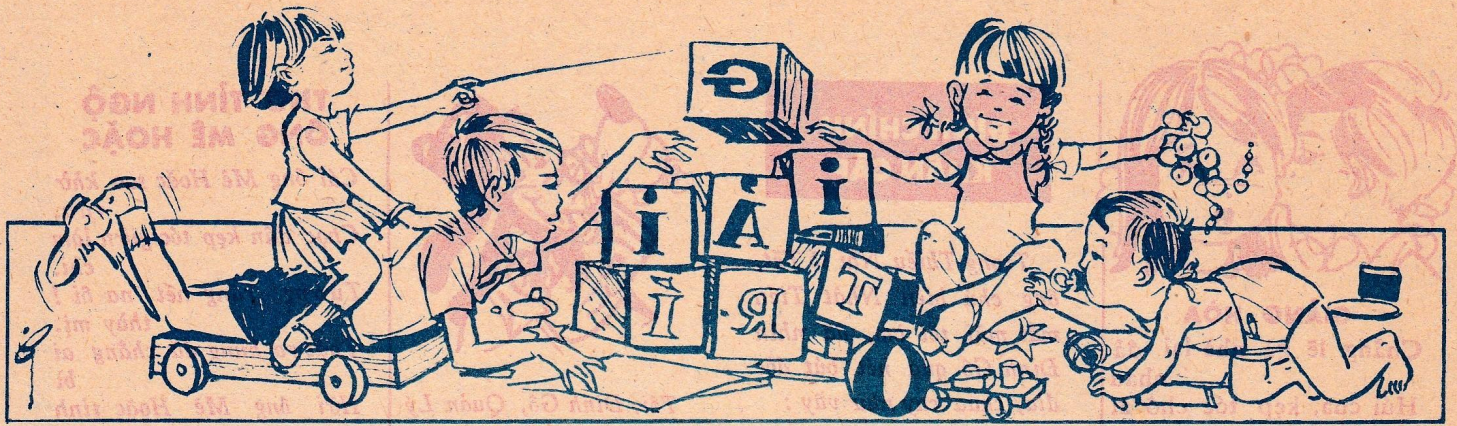
Mê Hoặc làm răng !hời
bạn già,
Đại đột tung chi chuyện
đó ra.
Bốn phương «kẹp tóc»
lột da : khỗ
Tám hướng «dân nhè»
thọc tiết : La.
Xúm nhau cấu xé thân
gầy xốp,
Tụm lại phanh thầy nắm
xương già.
Thôi thôi công lực mi còn
kém,
Chớ có đeo bông chết đó
nha.

SUỐI KÊ

không nên sô lô (màn độc
diễn) mãi (phải có người
giúp việc chớ, kiểm sao
xuê mọi dịch vụ cười) ;
bác cũng nên ký hợp
đồng hoặc khế ước làm
ăn lớn với siêu thị gì đó
bên Ngân Thông hay Tuổi
Ngọc lắm chứ ! Một ý
kiến chót, thí sinh giải
Thánh tử Làng cười là
bác cá heo được không ?
Đủ điều kiện (?) Gấp đi
chờ (đừng cười nhé).
Thư này đáng được lãnh
mề dầy (không có ý nói
đâu !) Hay được công ty
rác đầu trâu thì phải cho
biết đấy, mong lắm !

Q. TÂM
(Nha Trang)

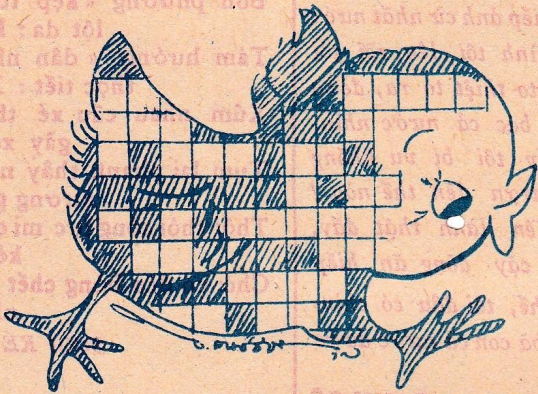
● Đình Gô đâu có sô lô
một mình. Dân làng Cười
cũng... sủa kỹ lắm nên siêu
thị mới tấp nập như vầy
chớ.

Ô CHỮ : CHÚ GÀ CON

(Tặng Trịnh Việt Thảo)

A B C D E F G H I J K L M

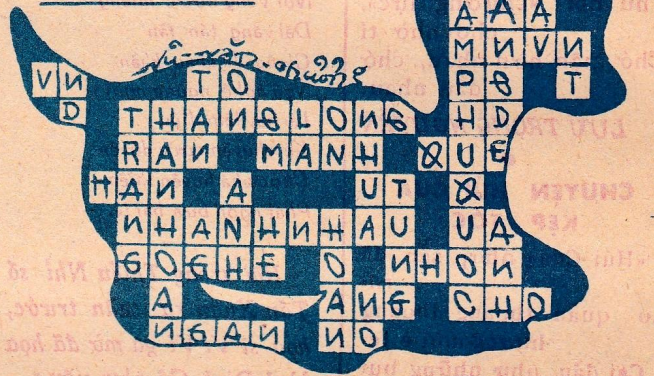

1
2
3
4
5
6
7
8

Trả lời

Ô CHỮ

KỶ TRƯỚC

NGANG :

- 1— Nào bộ — Miền Cao nguyên ở V.N. lạnh và có nhiều thông.
- 2— Người cầm đầu cuộc kháng Pháp ở chiến khu Bãi Sậy (v.t) — A.
- 3— Phụ âm thứ 5 — Người đã khởi xướng «Tam Dân chủ nghĩa» (vt) — Ký hiệu Oxyt Carbon.
- 4— Tiếng reo vui — Cũng có nghĩa là mếu, thích.
- 5— B — Phụ âm thứ 1 — Tên hiệu của cụ Phan Chu Trinh.
- 6— Người diễn trò trên sân khấu — Học lại đề khôi quên.
- 7— Tiếng Hán có nghĩa là Vua.
- 8— Tên con sông lớn và dài nhất ở V.N — T.N.

ĐỌC :

- A— Loài cho ta mật — B.

B— CT — Hát.

C— T bình phương — Bò con — Phụ âm thứ 2.

D— Mâu tự sau C — Lờ.

E— Tê — Bệnh liệt — Q.

F— A — Con nhỏ nhất trong gia đình.

G— «Một... làm chẳng nên non» — Việc làm khi đói.

H— Vòng tròn — Không kém.

I— Cơ quan của xúc giác — «Cá không ăn muối cá...»

J— Nguyên âm thứ nhất — A.

K— Mâu tự trước M.

L— Tán thán từ chỉ sự reo mừng.

M— Không còn cảm giác.

UYÊN THỤY PHƯƠNG
(G.Đ Thiếu Nhi — B.H)

(Xem trả lời trang 12)

XIN ĐỪNG CHỤP MŨ NÓ

Ngoài cổng một biệt thự sang trọng có 1 bản nhỏ đề hàng chữ :

«Coi chừng chó dữ».

Đêm đó, trộm vào lấy rất nhiều đồ đạc.

Sáng hôm sau, người qua lại đọc thấy hàng chữ trên cái bảng nhỏ :

«Chó rất hiền, xin đừng chụp mũ nó !»

DIỄM PHƯỢNG (LVD)

NÓI KHOÁC

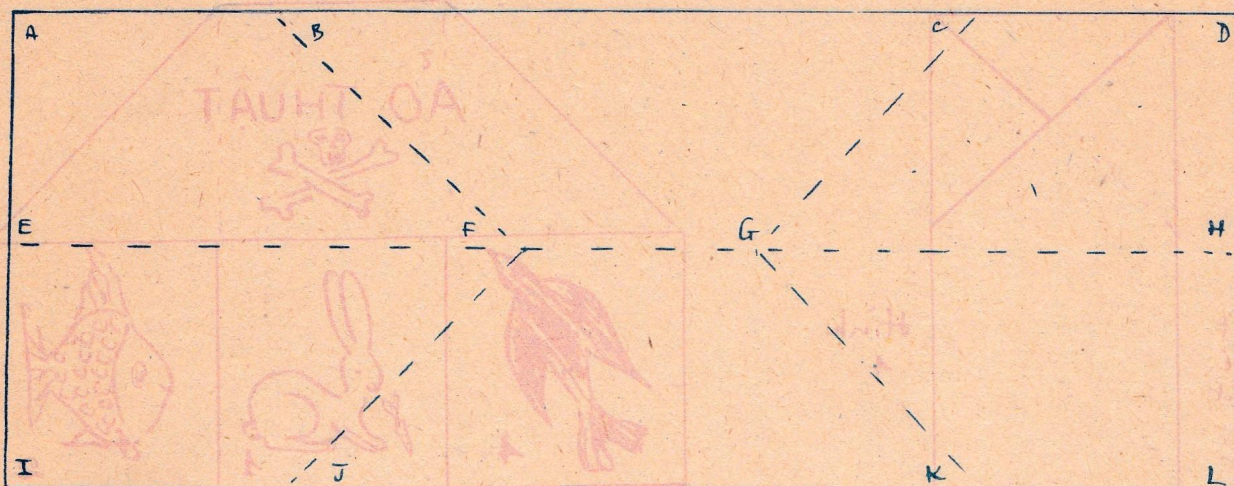
Sao và Địa gặp nhau trước một nhà thờ. Sao bảo !

— Mày có thấy con ruồi nó đập trên nóc gác chuông không ?

Địa lắc đầu :

— Không thấy gì, nhưng tao có nghe tiếng cánh của nó đập vào nhau mãi ạ !

DIỄM PHƯỢNG

Hình 1

TRÒ ẢO THUẬT

Các bạn hãy thử làm theo cách sau để lòa bạn bè.

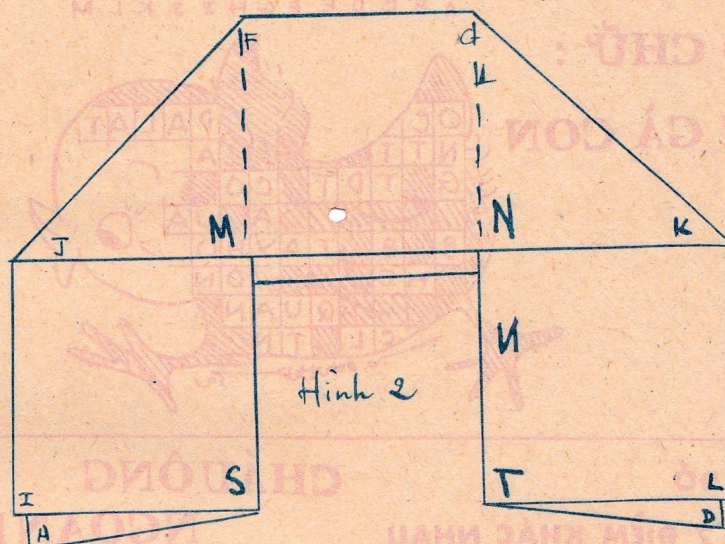
Dùng mẫu giấy như (h.1), to hơn hoặc nhỏ hơn cũng được, nhưng cách làm cũng phải thu nhỏ hay tương lớn theo tỷ lệ.

Gấp theo lần chấm cho H gặp I và B gặp J. Bên kia D gặp L và C gặp K. Tức là xếp đôi theo lần chấm EH (h.2). Theo lần chấm GN gấp K vào M và L vào S. Và theo lần chấm FM gấp J vào N và I vào T, tức là cánh cửa» này đóng sau cánh cửa trước (h.3). Tương tự, ta cũng đóng hai cánh cửa ở phía bên kia (h.4). Mở ra chúng ta có 4 cánh cửa (1 tấm bị che khuất) chỉ thấy ba tấm. Phía trong đó chúng ta vẽ 4 hình khác nhau, hoặc viết số. Rồi đóng lại. Phía ngoài cánh cửa để trắng. Bây giờ thì hỏi các bạn khán giả, muốn «con thỏ số 1» vào giữa chẳng hạn. Ừm ba la! Chúng ta đóng rồi mở ra thì «con thỏ mang số 1» vào giữa ngay Muốn «con cá số 2» vào giữa cũng được, hay «chim én số 4»...

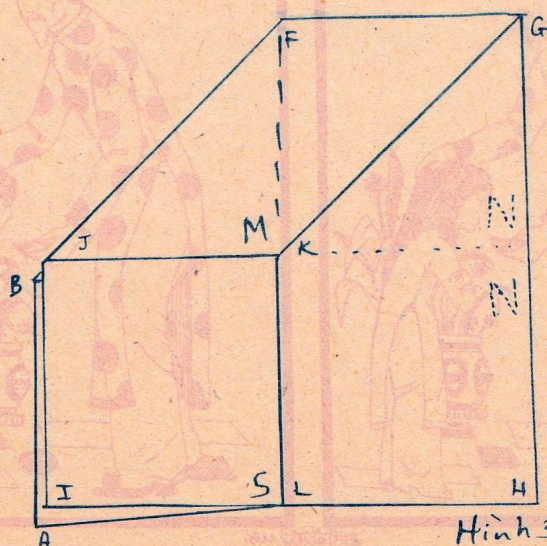
Giải thích:

Muốn tài như vậy, các bạn chỉ việc «đóng cửa» có hình «con vật mang số» mà «khán giả bạn» yêu cầu vào trước, rồi lật ngược ra sau mở 2 cửa kia ra. Con vật sẽ ở cửa chính giữa. Nhưng phải làm thật nhanh tay kéo người xem chú ý sẽ lộ bí quyết.

PHAN KHƯƠNG THÁI

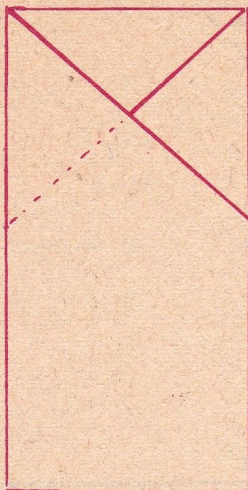

Hình 2

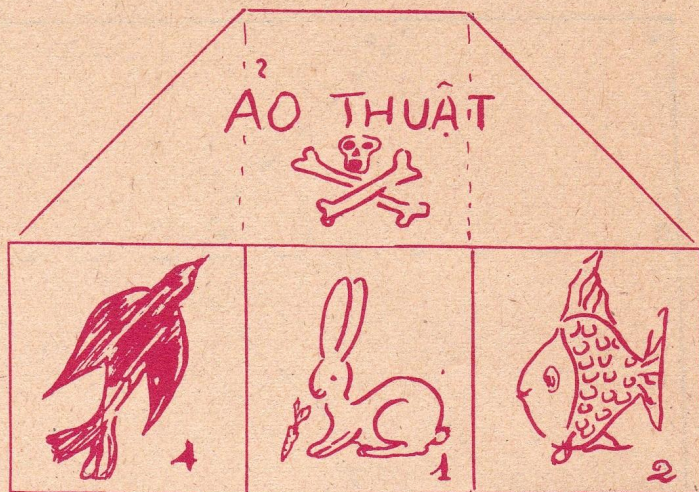

Hình 3

Mắt
trước
và mắt
sau
giống
nhau.

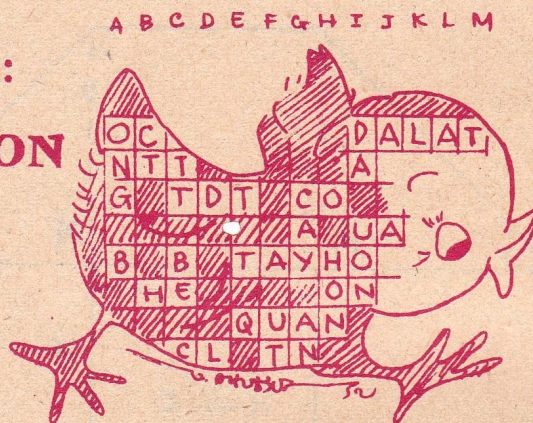

Hình
4

Hình 5

Ô CHỮ : CHÚ GÀ CON

1
2
3
4
5
6
7
8

TRANH ĐỒ

7 ĐIỂM KHÁC NHAU

CHÁU ÔNG NGOAN LẮM

Điền vào

(Xem trả lời trang 29)

TỘI NGHIỆP

Một con nhím bị lạc trong sa mạc
Đêm xuống và nó quá sợ. Bỗng nó
đụng phải cây xương rồng và kêu :
— Má !

ĂN CƯỚP

Một tên cướp mặt đầy sát khí đi
cây súng sáu vào mũi cô bán vé rồi
nói :

— Phim ngu si quá, trả tiền của
các khán giả đi ! Đưa mau lên.

DIÊN

Một tên diên đang xát xà phòng
vào cái tường đầy rêu :

— Anh làm gì đó ?
— Tôi cạo râu cho cái tường.

HỒ QUYỀN. PN

ĐÚNG TÂM LÝ

Một hành khất chạy theo 1 nhà
chế tạo phim chiếu bóng kẻ lè lỏi đi
về hoàn cảnh nghèo khó, khổn đồn
của mình.

Nhà chế tạo phim liền bảo :

— Viết lại câu truyện thương
tâm của ông, thêm vào đó một đoạn
kết thật sung sướng rồi mang bản
thảo đến cho tôi.

Hành khất . ???!??...

DIỄM PHƯỢNG (Nguyễn thị Hồng)

● XE DÍP (JEEP)

Tiếng «Jeep» là phát âm của 2 chữ
Anh viết tắt : G.P.(General Purposes)
có nghĩa là dùng vào mọi việc.

BÌNH ELECTRONIC

Em Phan thanh Hùng Biên Hòa

Lược đồ mà em vẽ hồi anh là máy Tout Courant năm đèn Miniature chạy điện 110 volt. Em vẽ đúng hết duy chỉ có lưới đèn 12 AV6 xuống cái Volume hơi lộn xộn em coi lại xem.

Em V-P Saigon

Lược đồ mà em đã xem được ở báo ngoại quốc, nó có cuộn dây bắt sóng em phải quấn lấy, mua ở ngoài không có bán sẵn, nếu anh không làm thì lược đồ này anh cũng đã trình bày ở Thiếu Nhi rồi, em lật lại chồng báo cũ thử xem.

Em Đình Anh Huế

Muốn làm một tàu thủy chạy được mà không cần pile thì chỉ có cách dùng hơi nước, anh Bình sẽ trình làng một tàu thủy chạy bằng hơi nước trong số báo gần đây.

Hồ công Tâm Tuy Hòa

Rất tiếc không thể trả lời thư riêng vì bận lắm. Xin thông cảm. Đại loại những sách mà bạn hỏi, tôi ít thấy dịch ra Việt ngữ. Duy chỉ có vài quyển mà tôi có đọc qua họ quay Rô-nê-ô bán ở nhà sách Khai Trí bạn thử viết thư về hỏi xem.

Em Giao Châu Bình Tuy

Em hỏi tại sao anh lại là Bình Electronic nhỉ? Suyt bí mật quân sự. Còn vấn đề pile em mua về xài hết rồi muốn xạc lại cũng được nhưng không dùng được lâu. Nhưng mà em ơi, khai

thác vừa vừa thôi, phải để cho họ bán pile chứ.

Anh sẽ trình làng một Mirco có gắn bộ phận phát âm thanh vào những số gần đây.

Trần chí Thạch Vĩnh Long

Muốn thực hiện một cái cửa tự động như trong truyền hình Mỹ là cả một vấn đề phức tạp không thể tự thực hiện được đâu. Bình Electronic sẽ trình làng một phương pháp để phòng trộm bằng chuông reo.

Vấn đề đèn ở trước bảng hiệu nó chạy từng cái theo hình tròn là họ dùng một cái Moteur quay thật chậm có gắn một cực điện chạy trên một cái đĩa hình tròn có gắn những cực điện liên quan đến các bóng đèn.

Em Đào hữu Minh Thị Nghệ

Em không thể tự gạt đồng hồ để cho nó chạy đúng lại được nhất là đồng hồ đeo tay vì các bộ phận nhỏ lắm em nên đem ra tiệm họ sửa cho. Nếu mặt đồng hồ bị trầy em có thể lấy giấy nhám nhỏ cát đánh cho hết chỗ trầy đi rồi chùi bóng lại bằng kem Hynos.

Em L - Khanh

Tất cả mọi bình điện nếu không dùng và sạc điện thường xuyên sẽ hư.

Em Lê quang Khải Saigon

Anh không thể thỏa mãn lời yêu cầu của em vì lược đồ đó có rất nhiều nhưng chính quyền không cho phép em được phát xạ như vậy. Nhưng anh sẽ cố gắng nghiên cứu một loại máy phát khoảng vài thước thôi. Em nhớ đón xem anh sẽ trình làng trong số tới.

Một nhóm học sinh thích nghiên cứu khoa học

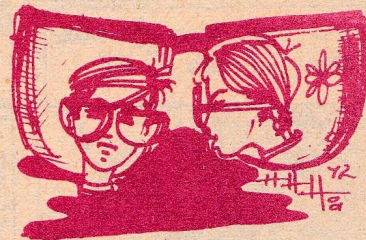
Đó là Transistor mang tên 2SA70 chứ S chứ không phải số năm.

GIAN LẬN

Hai chàng cao bồi đang chơi bài với nhau.

— Tao có bốn ách.

— Mày thua tao rồi, tao có hai sủng lận !

♦ BẢO TÀNG VIỆN KỲ LẠ.

Ở Lillehammer bên Na Uy có 1 bảo tàng viện thật khác thường. Trong bảo tàng việc, chỉ toàn trưng bày những đồ giả. Gồm những thứ bất chước : bạc giả, vàng giả, tem thư giả...v.v... và cả những bức tranh giả, cóp theo những tác phẩm quý giá của các họa sĩ nổi danh... Bảo tàng viện không to lắm, nó nằm trong.. 1 thân cây khổng lồ mà theo lời đồn đãi thì nó đã sống được hơn 800 năm. Điều khôi hài là cây này lại là 1 cái cây... thật 100% !

DIỄM PHƯỢNG (Nguyễn thị Hồng)
(Sưu tầm)

ĐÓNG KỊCH MÀ

Một gánh hát lưu động tới diễn tại làng nọ. Theo quảng cáo, ở màn chót, vị hiệp sĩ rút súng lục bắn tên gian tế lẫn cù ra chết.

Nhưng khi diễn, súng lại không nổ. Anh kép đóng vai hiệp sĩ cố bấm cò mấy cái mà không có kết quả.

Nhưng nhanh trí, anh kép thủ vai tên gian vội lăn nhào ngay xuống đất và nói :

— Chà ! súng lục nguyên tử ngọt đến nỗi chết rồi mà không hay !

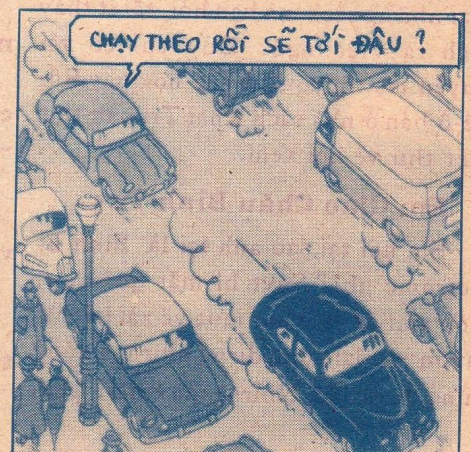
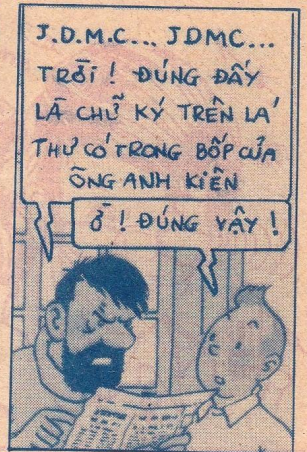

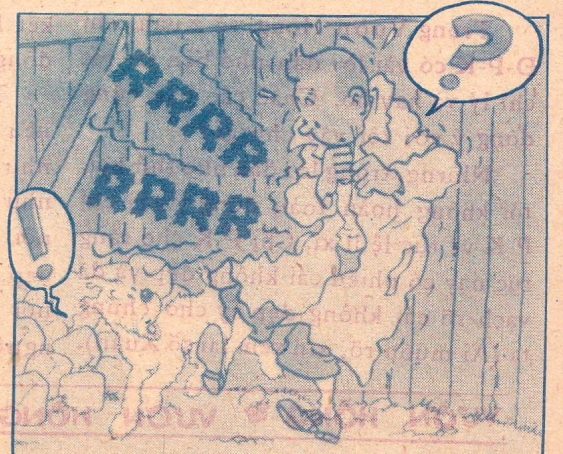
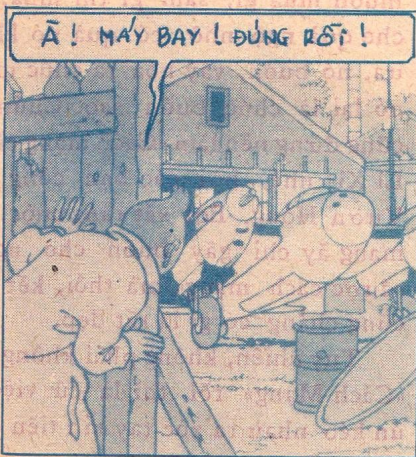
— Thành tích phi thường sau một cuộc săn !

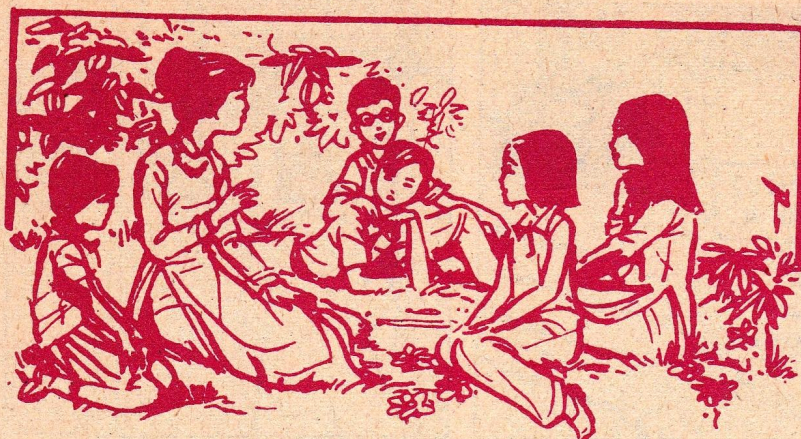
ĐẶC VỤ THẦN ĐẠ

Nguyên tác : HERGÉ

Chuyển ngữ : THU AN

ĐỖ PHƯƠNG KHANH phụ trách

Vườn hồng

Góp ý về vấn đề lì xì

Các em thân mến,

Ngay đầu năm mới, chị đã nhận được nhiều thư phản đối «Lời dặn nhỏ thứ hai» về vụ chống lì xì. Các em có tinh thần tranh đấu hăng hái ghê, khi thấy quyền lợi bị đụng chạm là lập tức phản công liền một khi. Nhưng mà lập luận của các em thì coi bộ còn «phải xét lại». Mặc dầu Tết đã qua, nhưng đề các em có chỗ giải bày cõi lòng u ầu, nếu một mai công cuộc lì xì bị tàn lụi, thì cái túi tiền của các em cũng bị buồn tui xiết bao, chị sẽ đăng bài của em Cậu Đỗ làm đại diện cho phe «Phản đối chống lì xì». Sau đó, để cho có đối thoại, chị sẽ trích đăng bài của «báo người lớn» các em sẽ thấy quý vị người lớn, những nhân vật chính trong màn kịch lì xì có cùng quan điểm với em Cậu Đỗ hay không?

Sau đây là bài của Cậu Đỗ mời các em vừa cần hạt dưa vừa coi nhé.

Trong Vườn Hồng, số Xuân, chị Đ-P-K có vài lời dặn nhỏ bên tai rất chí lý và hay ho. Chắc các bạn cũng đồng ý với tôi vậy chứ gì?

Nhưng, trong lời dặn nhỏ thứ hai, tôi không hoàn toàn đồng ý với chị P-K về tục lệ lì xì. Chị P-K cho rằng tục này có nhiều cái không đẹp và đã vạch rõ cái không đẹp ấy cho chúng ta (Ai muốn rõ, xin xem lại số Xuân).

Chị bảo những cái sự chờ mong khách tới nhà đề ừn ừn chạy ra nhận tiền lì xì khiến khách phải dốc hết túi ra rất khó coi. Khó coi vì làm thế khách sẽ chẳng dám tới nhà; đến bạn mà không có tiền lì xì cho con bạn, hay lì xì ít sẽ bị con bạn so sánh với kẻ khác, sẽ tủi cho khách nhiều lắm (thời buổi này ít ai dư dả tiền bạc); khó coi vì có nhiều tiền chúng ta cũng chỉ tiêu nhằm mà thôi, trong khi chính ba má chúng ta phải «dốc túi trả nợ» như vậy chính tiền ba má lại vào túi chúng ta một cách không mấy đẹp... Cuối cùng chị P-K đi đến một kết luận: Có nhiều mỹ tục chúng ta cần phải tôn trọng như tục chúc Tết các vị trưởng thượng. Nhưng tục nhận tiền lì xì nó không đẹp, chúng ta phải diệt trừ đi các em nhé (nguyên văn).

Những điều bày tỏ trên tôi hoàn toàn đồng ý với chị P-K vì quả thật nó cũng khó coi làm sao ấy. Nhưng kết luận của chị không được tôi tán đồng lắm.

Tục lì xì không thể gọi là xấu, nếu xấu người ta cũng phải nghĩ như chị P-K lâu rồi. Đành rằng những hành động nhận tiền (như đã nói trên) sẽ gây ra kết quả không đẹp. Nhưng, người ta có lòng muốn hỏi thăm, chúc mừng thêm tuổi, người ta mới lì xì «mỗi năm mới

có một lần» nhìn con trẻ nhận tiền lì xì với vẻ mặt vui tươi, khiến người lớn cũng phải vui lây theo niềm vui Xuân ấy...

Người cho ta tiền, tức là muốn mừng cho ta thêm tuổi, nếu ta nhất định từ chối, tức là nhất định không nhận lời mừng của họ rồi, việc này khiến họ buồn, và nhiều người tin rằng sẽ bị xui suốt năm. Cũng có một số người, theo thói quen mà mừng tuổi ta, nhiều khi ít tiền họ phải lì xì, mừng ta một cách miễn cưỡng, ít oi. Nhưng, nếu chúng ta từ chối họ vẫn buồn, họ có thể sẽ cho rằng chúng ta chê ít mà không lấy, hoặc nếu không, trong sự chúc mừng, họ vẫn thấy buồn buồn...

Vậy tục lì xì tiền không hẳn là xấu toàn diện. Nếu nói, tại sao không cho quà mà lại phải cho tiền để mừng tuổi. Thì ngày Xuân, người ta muốn con trẻ được vui, vui cả về tự do, mình cho tiền nó để nó tự do muốn mua gì, sắm gì thì mua, nếu cho quà ngộ nhớ có quà nó không ưa, nó buồn, vậy hóa ra chúc mừng nó lại là chúc buồn sao. Chúng ta cũng đừng nên làm «Cách mạng chống Lì Xì» nhé, hỡi các bạn công dân Vườn Hồng. Bởi xét rằng cuộc cách mạng ấy chỉ gây buồn cho người «được cách mạng» mà thôi, kết quả cũng chẳng có gì là rất đẹp.

Tuy nhiên, không phải không làm «Cách Mạng» rồi thì là cứ việc ừn ừn kéo nhau ra xòe tay xin tiền đầu. Như đã nói, tôi rất tán đồng với chị P. K. về việc ấy.

Vậy, chúng ta phải làm sao để vẫn nhận tiền lì xì mà không gây «cái không đẹp» trên. Thưa, ngày Xuân, chúng ta không nên ra ngoài phòng khách mà chào mừng, cứ ở bên trong. Nếu như vậy cho là vô lễ, thì nên cử một người (anh hoặc em) đại diện ra chúc mừng khách, như thế họ chỉ phải lì xì ít thôi. Rồi

VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG

người đại diện đó sẽ mang tiền lì xì vào chia chung, vậy là toàn chu.

Trường hợp nếu khách vô tận bên trong chơi (nếu khách quen) chúng ta đành lộ mặt, thì một người nên đứng lên nhận tiền lì xì, nhưng chỉ nhận một lần rồi thở thê: « Dạ chúng cháu cảm ơn bác, thưa bác (cô, dì, cậu, mợ v.v...) chúng cháu đều là anh em một nhà, một thịt một dòng, chúng cháu có tính kỳ lắm bác ạ! Mười cũng như một, một cũng như mười, cái gì cũng muốn san sẻ với nhau. Dạ, vì thế chúng cháu rất vui lòng được bác lì xì chung nhau, nếu bác lì xì riêng chúng cháu rất buồn bác ạ. Ngày Xuân phải vui bác nhỉ.» Trước lời « văn hoa, nghệ thuật» ấy hẳn khách phải chiều theo với nụ cười vui vẻ trên môi. Các bạn nhỉ.

Vậy chúng ta không nên diệt trừ tục lì xì nhé. Trái lại phải tìm cách cho nó trở nên tốt đẹp hơn nhe các bạn. Tiện đây, đề mừng Xuân tôi cũng xin chúc các bạn, bằng cách «Lì Xì» câu đối sau đây, với lòng thân ái chân thành:

Tối ba mươi, đón Xuân hồng, chuột hôi xua khỏi cửa, ăn no dạ, xác lên cân, học tấn tới, tô nhà thêm rộng.

Sáng mùng một, chào Tết thắm, trâu đẹp đón vào nhà, sướng thỏa lòng, thân tăng ký, hành tiến nhanh, dựng nước mãi vinh.

CẬU-ĐỒ

21-1-1973

Và đây là ý kiến của phe người lớn, đăng nơi mục «Dở khóc dở cười» của nhật báo Đông Phương số ra ngày 7-2-73 tác giả là Bút Nguyên Tử.

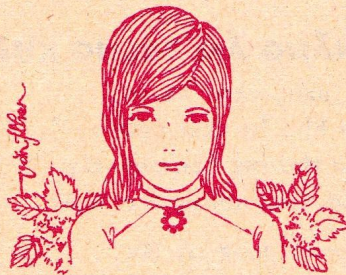
LÌ XÌ S.O.S!

Lì xì (ngoài Bắc gọi là mừng tuổi) là một trong những phong tục tập quán dễ thương nhất của dân Giao chỉ về Tết Nguyên Đán.

Ngày đầu năm mới, gia đình đoàn tụ đông đủ, con cháu lần lượt chúc thọ vị trưởng thượng, rồi ngược lại vị trưởng thượng sẽ «lì xì» cho mỗi con cháu một phong bao đỏ, trong có đựng một tấm giấy bạc mới toanh, gọi là đề lấy hên và mừng cho mỗi người được thêm một tuổi.

Xưa kia, dường như các con cháu ít có quan tâm đến số bạc nhiều hay ít, mà miễn «được lì xì» được một tờ giấy bạc mới cất chỉ thơm phưng phức, là cảm thấy hên, thấy vui sướng rồi! Nhưng lần lần, tinh thần xuống dốc, vật chất leo thang, các đấng tí hon bắt đầu chú trọng đến tờ giấy bạc «lì xì» lớn hay nhỏ hơn là mới hay cũ, và còn bất chấp cả tục lệ kiêng cử ngày Tết đề mặc sức phụng phịu, phàn nàn, so bì tị nạnh, khi được «lì xì» một tấm giấy không đi đến đâu.

Do đó, cái khoản «lì xì» cũng phải từ từ leo thang theo giá sinh hoạt và đôi khi còn chiếm một phần quan trọng trong ngân sách ngày Tết của những gia đình còn sốt sắng trung thành với tục lệ.

Mấy năm gần đây đời sống khó khăn, «lì xì» bỗng trở thành một gánh nặng, một mối kinh hoàng đối với đa số gia đình VN, đặc biệt là với các gia đình quân công có đồng lương cố định, và tiền được vay mượn hoặc cấp cho không đề ăn Tết chẳng đủ đầu vào đầu.

Sở dĩ nói là một gánh nặng, một mối kinh hoàng, vì «lì xì» không phải chỉ bao gồm trong phạm vi gia đình mỗi cá nhân, mà nó còn phải được thực thi trong từng cuộc thăm viếng

đầu năm tại tất cả các gia đình họ hàng, quyến thuộc, bè bạn, đồng nghiệp của mình. Dù là mình đến thăm người ta, hay người ta đến viếng mình, đôi bên không thể không «lì xì» cho lũ tí nhau đề mừng cho chúng ăn nhiều chóng lớn.

Và gặp trường hợp gia đình người ta có cả một tiểu đội nhi đồng, trong khi mình chưa có hoặc lèo tèo một vài đứa, thì «lì xì» sẽ diễn ra bằng một màn «bề ngoài cười nụ, bề trong khóc thầm» là cái chắc!

Đến cái Tết này, đồng bào ta đã được xài tới loại giấy bạc «một xin» ngược lại loại giấy «mười ti» hầu như biến mất, và loại «hai choạc» dường như không được giới nhóc tí ham thích lắm. Bởi vậy, «lì xì» ít nhất cũng phải là tờ «năm choạc» xấp lên, và một công, quân nào còn khoái «lì xì» có thể chỉ cần đi viếng độ ba, bốn gia đình họ hàng, bè bạn cũng đủ đi đứt số bạc «6 xin» vay của Nhà Nước, sau khi lì xì cho mấy lũ trẻ và trả tiền tác xi.

Cũng vì vậy, chúng ta không lấy gì làm lạ khi thấy Tết này, rất nhiều gia đình đã phải giải tán cái món «lì xì» hoặc hạn chế đến mức tối đa các cuộc thăm viếng đầu năm, chỉ những nơi nào chẳng đáng dừng mới đi, còn nơi nào xa xa một chút hoặc nhà người ta đông con, thì đề ra giêng ngày rộng tháng dài sẽ tới chơi, đỡ phải «lì xì» xót ruột!

Cái Tết của chúng ta, vì không được Đức Thánh Trần ủng hộ, càng ngày càng mất dần ý nghĩa như vậy, không biết nên khóc hay nên cười đây?

BÚT-NGUYÊN-TỬ

Các em đã phát biểu ý kiến, và phe các chú, bác cũng đã phát biểu ý kiến rồi. Vậy chị xin ngừng «vụ lì xì» lại, nếu các em còn có điều thắc mắc, xin các em chờ số Xuân Giáp Dần sắp tới, chúng ta sẽ tiếp tục tranh luận nhé.

CHỊ ĐỖ-PHƯƠNG-KHANH

bướm TRONG VƯỜN

NGỒI XUỐNG ĐÂY EM

(Cho Nai Ngọc của chị)

Hãy ngồi xuống đây, chúng ta dự
cuộc
Bướm chim về trái chín nở qua tay
Nắng reo vui chim quên tím lạnh
buốt

Em ở đây, nhạc mừng quay cả ngày
Ngồi xuống đi em cùng cười ngàn nụ
Nụ dài, nụ ngắn, nụ thơ ngây
Và cất tiếng hát vang chim mừng trú
ngụ
Em sống ngây ngô như một kiếp mây
Nào, hỡi em, ngậm trên môi giọt
rượu

Nóng hồng môi và ửng má gầy
Ta nắm tay reo mùa thành tựu
Tuổi ngọt ngào, khoảng đời thơ ngây
Vui em nhé, hôm nay và mãi mãi
Ngồi xuống đây em dưới đám cỏ
xanh

Đất ở đây không làm bàn gót hài
Và nồng ấm không bao giờ giá lạnh
Ơi em nhé, nhìn vào mắt bướm hoa
(Cho mắt xanh và sợi tóc đen dài
Hàng khô mắt bé lệ nhạt nhòa
Ngồi xuống em nhé và mãi mãi ngày
mai.

NGUYỆT-THANH

bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn

GIÒNG SÔNG VÀ CHIẾC LÁ

Giòng sông xanh nhàn nhèo làn gió
thời
Lững lờ trôi chiếc lá chết ngày qua
Hồn bay xa thân xác héo dần dà
Làm một cuộc phiêu lưu chân trời
lạ.

HÙNG-VỸ

BÌNH MINH

Hàng cây yên ngủ mê say,
Cơn mưa xuân sớm nhẹ bay phật
phờ
Trong làn mưa nhẹ mập mờ
Xen cơn nắng nhẹ tờ mờ ban mai
HOÀI NGỌC

LỜI NÀY CHO QUÊ HƯƠNG

Em muốn về thăm xứ Vinh Long
Thăm con đê cũ với cánh đồng
Có bóng dừa xa nghiêng con nước
Cả dáng bạn hiền mãi đứng trông

Em muốn về thăm lại con đò
Bến neo sào cũ đã hứa cho
Cho em dòng nước cho cả gió
Cho cả những gì không âu lo.

Em muốn về thăm Nguyễn Huệ trưa
Về ngang nơi ấy nếu có mưa
Cũng cần che chở tà áo trắng
Và muốn nghe nhiều xa xưa.

Em mãi mơ về xứ Vinh Long
Thành phố bao giờ còn vui không?
Ở đây Đô thị mang nhàm chán
Em chỉ ước về chốn Vinh Long.

MỸ DUNG

KHI MÙA XUÂN ĐẾN

Gió rất hiền và mây thật đẹp
Lúc xuân về hoa nở trời cao
Lá tươi xanh và ngày hồng mới
Khi xuân về lòng bé nao nao

Bé xin tặng ba lời chúc đầu
Cũng như ước mẹ mãi sống lâu
Và bé mong sao đất nước mình
Sống lại những ngày rất thời vinh,

Bé ước mơ làm thân bướm
Với đôi cánh nhỏ xinh thật xinh
Bay vào vườn hoa muôn màu sắc
Uống nhụy hương nồng buổi bình
minh.

Bé ước mơ làm cánh chim
Tung bay vào hội ngát hương nồng
Bé sẽ rong chơi muôn vạn hướng
Và lạc vào vùng xuân thật hồng.

Bé ước mơ làm cánh én
Bay về thôn dã mở hội xuân
Về tận đỉnh cao cùng nắng ấm
Và lạc trong rừng lá rất xanh...

ĐẶNG NGỌC KHOA

CA DAO TÊN CHỊ.

(Dấu ái về chị Vũ thị Ca Dao
để làm quen...)

CA DAO! CA DAO!

Tên chị ngọt ngào.
Trong niềm thương nhớ.
Trong nắng dạt dào.

Ca Dao! Ca Dao!

Tên đẹp làm sao?
Như bài thơ nhỏ.
Như những vì sao.

Ca Dao! Ca Dao!

Tên chị đượm màu
Của dòng đời Việt.

Ca Dao! Ca Dao!...

ÁI DIỄN THÙY TRANG.

NẮNG ẤM TRONG XUÂN

Bác nắng vàng về đây
Cho hồn bé ngất ngây
Tình thương yêu phủ vây
Ngập lòng những thơ ngây

Xuân về đang lất lây
Gió nhẹ nhẹ thoảng bay
Mai vàng hơi lung lay
Hương dập dìu đắm say

Má bé đỏ hây hây
Mắt hồng vườn hôm nay
Tà áo trắng như mây
Cội buồn hết dứt day

Bé vui quá xuân nay
Người như cánh võ bay
Bé cười quên đắng cay
Bé nhịp nhàng vô tay...

THIÊN NAM

(Nguyễn Văn Vi)

bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn

CUỘC THI

SÁNG TÁC

VIẾT VỀ KỶ NIỆM HỌC TRÒ

Số thứ tự nhận được 357

TRỞ VỀ TRƯỜNG CŨ KHÔNG-QUỐC-HÙNG

Rồi ngày tháng nào đã vụt trôi nhanh... hơn ba năm xa cách ngôi trường đầy yêu dấu và kỷ niệm học trò. Lòng tôi nôn nao, bồi hồi theo từng đoạn đường, theo từng cánh đồng lúa. Chiếc xe chạy vun vút trên con đường nhựa phẳng lì. Con đường nối liền Saigon—Định Tường, vùng đất hiền hòa, có ngôi trường bán công đã ghi nhiều kỷ niệm thơ ấu, học trò của mười năm yêu dấu.

Sáng nay trời thật đẹp. Ở cuối chân trời có vài phiến mây trắng đang lững lờ trôi. Những cánh lúa mới nghiêng mình theo chiều gió, rung rinh như chào đón, mừng rỡ người bạn tri kỷ đi xa trở về thăm quê hương, mái trường.

Chẳng mấy chốc đã đến nơi. Tôi thở dài khoan khoái... bước chân sáo trên con đường đất quanh co dẫn đến nhà. Nhà tôi ở cuối đường, thấp thoáng trong khu vườn thật nhiều cây trái. Nhà tôi vẫn như mọi căn nhà khác, có cây cột nhà to tròn, bóng loáng. Cái sân đất trước nhà, có giàn hoa giấy trông thật xinh, nơi mà ngày xưa tôi chơi đùa với các bạn bé bỏng dễ thương mỗi buổi trưa. Hàng rào đâm bụt có vài nụ hoa móng tay, mười giờ... nơi gia đình tôi hay ngồi chơi dưới ánh trăng mỗi buổi tối, vẫn

tốt tươi như ngày nào... tôi bước vô nhà, má đang ngồi ăn trầu và xem báo ở bộ đi vắng kia. Tôi chạy đến ôm má, vuốt ve những sợi tóc muối tiêu bay lòa xòa trước gió: má mắng yêu:

— Ơ... ơ... cái gì kỳ vậy? Ủa mới về hả con? Có khỏe mạnh không con? Đề má đi dọn cơm ăn, kéo đỏi con. Tắm rửa rồi thay quần áo để ăn cơm, ba mẹ sắp về...

Bữa cơm ấy, thật giản dị, toàn là những món mộc mạc, đặc tính chất của đồng quê. Tuy vậy, tôi ăn vẫn thấy ngon vô cùng. Có lẽ vì đói bụng hay vì cảnh đoàn tụ của gia đình tôi chăng? Ăn xong, đã có chuối và nước dừa để tráng miệng. Nước dừa và chuối vùng này ngọt thật. Nó ngọt như lòng bà mẹ quê thương con vô bờ bến. Uống nước dừa và ăn chuối vào hết cả một mội.

+

Buổi trưa, tôi đi lang thang trong xóm. Buổi trưa thật vắng, chỉ có tiếng lá tre, lá dừa xào xạc. Hàng cau in bóng xuống đường trong cơn nắng. Một thứ nắng dịu dịu, nhẹ nhàng không gay gắt của đồng quê...

Cu Tuấn ôm lấy tôi mừng rỡ, mấy giây trôi qua. Xời ơi! Tuấn bây giờ lớn con và hơi xanh. Nụ cười Tuấn thật tươi:

— Mày về chơi có lâu không?

Không trả lời vội, tôi đưa nhìn khắp căn phòng. Chẳng thay đổi gì cả.

Văn hồ cá của tôi và Tuấn ở trên tủ chén. Văn bình hoa mai giấy ở giữa bàn học... tôi mỉm cười:

— Ở đây chơi được hai tháng lận!

Rồi hai đứa đi lang thang trên con đường làng đầy cỏ may, dẫn đến ruộng. Ngôi trường làng quá vẻ náo nhiệt vì đang là giờ học của học trò quê. Chung quanh trường được bao bọc bằng hàng rào đâm bụt lẫn hoa mười giờ, hoa ngâu... tôi và Tuấn đứng ở ngoài nhìn vào các lớp. Văn không có gì đổi mới cả. Những bộ bàn ghế làm bằng tre, bằng trúc sơn xanh trông đơn sơ nhưng rất đẹp. Tôi yêu mái trường, lớp học lắm vì ở đó đầy

những kỷ niệm yêu dấu, đầy tiếng học bài ngày thơ của trò quê.

Trường quê nền bằng xi măng nhẵn bóng; mỗi lúc mưa nước dâng lên tới nửa bắp chân. Ngày xưa, tôi và Tuấn hay lấy chân đập nước cho bắn lên tung tóe rồi cười. Tôi còn nhớ cô giáo Hồng có hai món nhậu: món «bánh chưng mây» cho đứa nào không thuộc bài, món «đội đá học bài» cho kẻ nói chuyện, đánh nhau trong lớp. Thầy Thái của tôi hồi lớp ba với những lần học trò không hiểu bài, thầy nói «ngu quá, ở nhà bế em, rửa bát cho xong, học với hành gì»... rồi lại phải giảng lại cho tụi học trò hiểu. Thầy Luân với những hình phạt có vẻ «Quang Trung» như: «máy bay bà già» cho kẻ phát ngôn bừa bãi, «bơm đầu» cho đứa nói chuyện.

Tôi chậm rãi ra sau trường cùng với Tuấn. Mỗi đứa theo đuổi một ý nghĩ riêng của mình. Cỏ ở sau sân trường xào xạc dưới chân theo cơn gió đầu mùa. Xa xa vài cô bướm, dăm cậu chuồn chuồn đang bay lơ lửng trên các bông cây điệp, cây phượng. Sân cỏ này tôi đã từng chơi u với các bạn tới mỗi buổi trưa. ngồi đá cỏ gà khi buồn, đánh bóng chuyền với các bạn nhân dịp Giáng Sinh, Tết Niên.

Tôi không thấy mệt, nản khi đi thăm những nhà người quen, nhà các bạn thân từ bé, từng cánh đồng đầy cây lúa vàng chín. Bản chất thành thị ở bản thân tôi biến hết theo từng tiếng ca của các mục đồng mỗi buổi sáng, từng tiếng gà gáy ó o... của buổi sáng tinh sương, tiếng gọi nhau ơi ới, ngày ngô của các em bé mới bắt đầu đi học.

Tôi muốn thời gian kéo dài ra hơn để thấy tình bạn thâm thiết, thấy mái trường ngày ngày không ngớt tiếng học bài, thấy người cha, người mẹ cần cù đi làm, đi cấy để lo cho tương lai các con mình.

Ơi! Mái trường tôi! Ơi! Quê hương tôi vẫn đẹp. Cái đẹp mộc mạc, bình dị của đồng quê. Vẫn có những hàng dừa nghiêng mình in bóng xuống dòng sông, những hàng cau thẳng tắp

đến cuối làng vẫn về hiền hòa, bình thản trước cuộc chiến kéo dài đã lâu.

Tôi, Tuấn và mấy đứa bạn nữa là: Huân, Hải... lại vui đùa với nhau như ngày trước, những kỷ niệm học trò lại được tìm về: ngồi tán gẫu ở giàn hoa giấy, mỗi trưa hè, đi bơi trong những ngày nắng gắt, lấy ná bắn chim sẽ đem nấu cháo, hầm cà ri...

Tôi đi thăm lại con sông ở giữa làng và tìm thấy lại những kỷ niệm thơ ấu. Tôi còn nhớ rõ những buổi trưa, tôi và các bạn đi chặt chuối kết làm bè rồi lấy nhọ nôi bơi lên mặt, lên mình cho... đẹp và đánh nhau với tụi trẻ xóm trên. Hai bên đánh cận chiến thật là... ác liệt, dùng tre, trúc quật nhau tụi xụi. Tiếng hò hét, lẫn tiếng nhạc đệm miệng vang cả khúc sông. Nước sông đục ngầu vì bị khuấy lộn. Đánh nhau trên bè chưa đã, tụi tôi lại nhào xuống sông, vừa bơi vừa đánh với bọn kia. Bao nhiêu thể võ được đem ra áp dụng hết. Từ thể cò diền như càn, cẩu, cào đến thể mới như bịt mũi, miệng cho ngộp thở, chìm đầu xuống cho hết hơi, lấy tre, trúc quật mạnh vào bụng «giò». Đúng là cảnh quân ta đánh với quân Nguyên trên sông hòa... kết quả tụi tôi thắng trận về vang. Thương ời là thương.

Hồi còn học ở trường làng, tôi còn nhớ rõ thân hình «thiết quân vận» của thầy Giám thị Tổ. Ông thầy này dữ như cọp trong sở thú ở Saigon. Có lần bản nội quy của trường được thầy Tổ bắt lớp tôi chép phạt mỗi đứa... 50 lần. Kinh khủng... bây giờ tôi không thấy ông đó đâu nữa. Có đứa nói: thầy Tổ được «Quang Trung» họ đạt giấy mời rồi. Còn hồi học lớp Nhất, thầy Vương dạy tôi. Ngoài ra thầy còn có biệt hiệu «Vương lùn» vì thân hình của thầy không được cao cho lắm. Thầy này, có tính hay ho trong giờ giảng bài, nên sau tiếng ho của thầy là trong lớp có vài tiếng ho phụ họa và lúc sau cả lớp mở chiến dịch «ho». Thấy như vậy, thầy Vương nói: «Thầy cho các em ho đúng 5 phút, sau đó ai ho thầy đánh chết». Thế là cả lớp ho. Ho đủ

thứ kiêu. Hết kiêu ho lao phổi, lao... bao tử... đến kiêu ho bị hen, bị suyễn. Ho văng nước bọt, chảy nước mắt. Sau thời gian hạn định, thầy Vương chỉ lắc đầu, nói: «Tôi chịu các em luôn. Đúng với câu: nhất quỷ, nhì ma, thứ ba là học trò. Các em phá lớp chọc thầy chẳng kém gì tụi học trò tỉnh thành bao nhiêu».

Rồi khi gió chiều thổi nhẹ, vài ba chiếc lá bàng rơi lác đác xuống sân đình. Trên cây cò thụ, vài con chim se sẽ gọi đàn riu rít. Chúng tôi lại đem điều ra thảo và nằm nói chuyện trên thảm cỏ xanh.

Xa xa, ở góc đa kia, mấy chú mục đồng đang đánh bi vui vẻ lắm.

Nhiều kỷ niệm êm đềm nhất phải nói đến hồi học lớp tư. Hồi ấy, mái lớp lợp ngói, nền bằng xi măng, bàn ghế rất đơn sơ. Ngồi trong lớp, vừa nghe thầy giảng bài vừa nghe tiếng chim sẽ hót riu rít ở trên mái ngói, lâu lâu vài ngọn gió thổi mang mùi lúa chín thoang thoảng đập nhẹ vào mũi làm lòng tôi dâng lên một niềm cảm xúc rào rạt vô biên.

Sương nhất là lúc trời mưa. Ngoài trời tiếng mưa vẫn vũ, tiếng sấm nổ đinh tai... trong lớp, tụi học trò nhao nhao lên như một bầy chim vỗ tổ. Chẳng còn học hành gì nữa cả.

Tiếng nước mưa dột xuống bàn nghe tí tách, vui tai ghê. Thầy phải hét, mới giữ được trật tự. Những khi gặp mưa lớn, nước tràn vào lớp như thác lũ và lên tận đầu gối. Bây giờ các đảng... ra tay... nghịch phá. Chúng lấy giấy làm thuyền học trò rồi thả cho trôi đi. Làm đủ thứ thuyền. Giấy vở bị trưng dụng. Tiếng xé vở nghe xoàn xoạt. Chẳng bao lâu, cả lớp đầy ắp những thuyền. Những con thuyền bé bé, con con được trang điểm bằng mực tím, xanh trông thật đẹp mắt. Đây con thuyền «Hải tặc» với cái đầu lâu vắt chéo qua hai ống xương do thằng Nhân «chế tạo». Đủ thứ thuyền. Vài con tấp vào bến (bến là cái chân ghế) mang... mặt thư. Đại ý như «về học đi tâm nhá cơ»; «chế

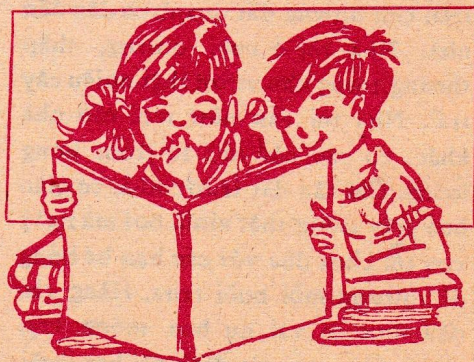
tạo cái thuyền khác đi, thuyền mày bị «tịch» rồi». Lúc này, chúng nó coi thầy chẳng có gờ ram nào cả, thầy chỉ biết ngồi trên ghế, trơ mắt ếch mà nhìn những «kỳ công» của tụi học trò quê mà thôi. Đánh vô ích. Nhiều con teoì dạt sang lớp khác mất dạng.

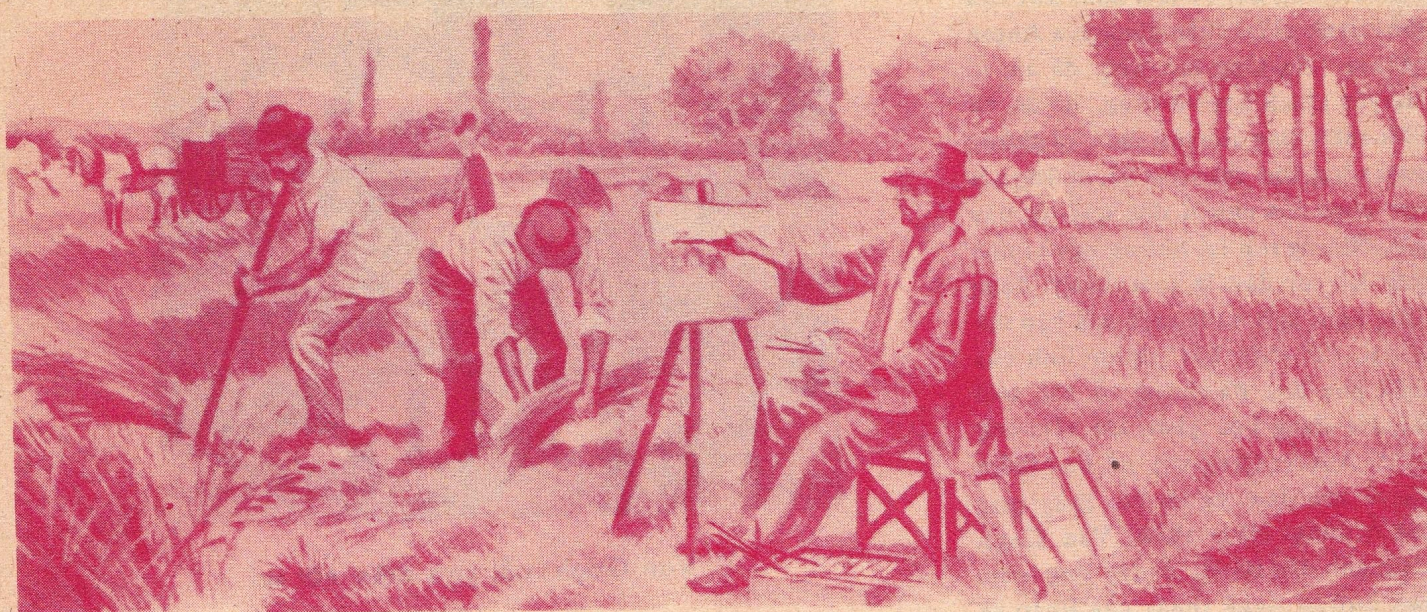
Chơi cho đã, chúng nghĩ ra trò chơi khác. Trò chơi «dim thuyền». Khi con thuyền vào bẫy địa phận, thì lính học trò dùng tay, chân hay đạn bi bắn cho chìm mất thôi... Vui ời là vui.

Tôi còn nhớ rõ, mỗi sáng thứ hai, tôi phải dậy sớm lo bài vở, tắm rửa cho sạch sẽ... đề kéo cò. Sau tiếng hò «nghiêm» của ông Hiệu trưởng, bài quốc ca được trời lên, tay run run, hai đầu gối muốn khụy xuống, tôi từ từ kéo dây cò lên tận đỉnh mà mặt đỏ bừng. Có lẽ vừa sung sướng vừa xấu hổ chẳng?

Thế giới học trò là thế giới của những trò chơi nghịch dại, đầy ngây thơ, không biết hậu quả của nó. Ai đánh mất thế giới đó là kẻ bất hạnh — bất hạnh vô cùng. Thế giới học trò là một viên ô mai ngọt ngọt chua chua. Ngọt ngọt là tình bạn thăm thiết như keo sơn, không có gì làm phai mờ được. Chua chua là lúc giận dỗi. Cái giận dỗi của học trò, nó ngây thơ làm sao ấy. Nhưng nó không thâm hiểm và ít khi lâu. Chỉ một nụ cười hòa, một giọt mực, một tờ giấy thi... cũng đủ làm tan biến cái giận dỗi ấy đi một cách mau chóng. Không ai hiểu và giải thích nổi.

THẾ HÙNG
(Không Quốc Hùng)

VINCENT VAN GOGH

(Vanh-săng văng-gốc)

Nhà danh họa Vincent Van Gogh sinh ngày 30-3-1853 tại Brabant du Nord (Bờ-ra-băng đuy noóc) Hòa Lan. Ông là một họa sĩ thời danh, các tác phẩm của ông được mọi người ca tụng và coi như những tác phẩm có nét độc đáo nhất thể hiện được bộ mặt thực của cuộc sống thời bấy giờ. Bởi lẽ cuộc đời của ông là cả một thảm kịch, cái nghiệp chướng đeo đuổi ông khiến ông thành điên dại cho đến phút cuối cùng đời ông.

Gia đình ông có 4 anh em, cha là một mục sư không lấy gì làm khá giả lắm. Người anh lớn tên là Théo (tê-ô) được ông yêu mến nhất và cũng chỉ có Théo là người săn sóc, đeo đuổi giúp đỡ Van Gogh tận tình cho đến khi ông thở hơi cuối cùng.

Vincent van Gogh học hội họa đến năm 16 tuổi bỏ dở, xin làm chân bán hàng và phụ làm các bức họa trên kính cho nhà Goupil (gu-pin) tại La Haye (La-hay) năm 1861 cùng với Théo, thế nhưng vài năm sau 1873, ông bỏ sở làm để đi Luân đôn. Cuộc đời bắt đầu nếm mùi thất vọng từ đây. Van Gogh yêu một cô gái Luân đôn, nhưng không chịu cưới làm vợ. Van Gogh bỏ đi vài tháng sau đó.

Hành động này làm cho lương tâm day dứt, dằn vò, khiến ông chán nản không muốn làm việc gì cả. Ông lại đi Paris rồi trở về La-Haye, ở đây ông xin học thần học tại Amsterdam (am-téc-dam) và Bruxelles (Bờ-ruc-xen) nhưng chẳng bao lâu ông lại chán nản bỏ cuộc vì nhận thấy mình không có tài hùng biện uyên bác. Ông xin nhập vào hội thừa sai để đi giảng thánh kinh. Van Gogh được gởi tới miền Borinage (Bô-ri-na-dờ) một miền hẻo lánh thuộc Bỉ đông đảo dân chúng thuộc giới lao động nghèo khổ. Tại đây ông đem hết tâm tình ra làm việc truyền giáo, yên ủi các con người lầm than vất vả mà thời bấy giờ người ta khinh miệt gọi là lũ thấp còi bé miệng. Ông chia sẻ nỗi khổ sở nghèo túng của họ. Van Gogh phân phát tất cả những gì ông có cho đám người bị bóc lột cả tinh thần lẫn vật chất. Hành động say sưa của ông đôi khi đi đến quá khích khiến hội thừa sai phải triệu hồi ông về và cắt chức không cho phép ông được rao giảng thánh kinh. Lại một lần thất bại nữa, ông buồn nản vô cùng. Giữa lúc này ông buồn đến tìm ông về để yên ủi nhưng ông không tìm thấy một nguồn

an ủi và lòng cảm đảm nơi cha ông. Tuy nhiên, trong những ngày sống trầm lặng, ông đã tìm ra con người thực của mình. Van Gogh đã nhận ra cái ơn kêu gọi về hội họa. Thế là ông say sưa quên ăn quên ngủ để lao vào con đường mới. Mùa thu năm 1880 lên ở với Théo và ghi tên vào lớp hội họa tại Bruxelles, rồi lại trở về quê ở với thân phụ, những bóng dáng chất phác của nông dân đã lôi cuốn ông mãnh liệt, do đó cây cọ của ông đã dành hết cho đồng quê.

Nhưng một biến cố đau buồn lại xảy đến, lý do là ông xin cưới một người bà con góa, bị từ chối, và người đó đi lấy chồng.

Năm sau, tình cờ có một cô gái tha thiết yêu Van Gogh nhưng gia đình cô cự tuyệt không gả cho Van Gogh, vì cho rằng ông có nhiều tiếng tăm không mấy tốt đẹp, sợ làm tổn thương đến danh dự của gia đình. Bị ngăn cản cô gái định tự tử. Sự việc này xảy ra khiến cho nhà họa sĩ đồng quê không còn một mảy may tin tưởng nào vào cuộc sống, cái hiện tại đối với ông chỉ là tòi bại. Van Gogh dồn hết tâm trí vào cây cọ để đem tâm tình trải lên khung vải, lấy màu

sắc làm vui, nét vẽ làm bạn. Bức họa thời danh tả lại chân dung của Anton Muave (An-tông mô vờ) đã an ủi khuyến khích ông vô cùng, do đó từ 1881-1886, ông chuyên môn tả những cuộc sống lầm than vất vả, những nỗi cực nhọc của người dân quê lúc bấy giờ. Nhưng trái lại những người nhà quê lại coi đây là một hành động đáng nghi ngờ và là một mối hận thù vĩ đại. Cái chết bất thành linh của thân phụ ông đã chứng tỏ cái mối thù kia đang bộc phát. Do vậy, ông bỏ đi Anvers (Ăng-ve) để học thêm lối vẽ sơn dầu và lối vẽ thủy mạc của Á đông. Năm 1886, Van Gogh cùng anh lên Ba-lê, ở đây ông chịu ảnh hưởng nghệ thuật của Pháp về màu sắc, âm độ, nhưng cũng chẳng được lâu, ông chán nản cái không khí Ba-lê, rồi đến Midi năm 1888, để tìm màu sắc và phong cảnh lạ ông tới Arler (Ăc-lê) một tỉnh nhỏ. Ở đây sự nghiệp của ông mới thực sự bắt đầu đi vào con đường rực rỡ đầy ánh sáng của thế giới màu sắc và chiếm một chỗ cao trong hàng hội họa quốc tế. Những bức họa của ông đã gây ảnh hưởng mãnh liệt, tạo nên phong trào «trở về đất» nổi lên thời bấy giờ.

Những mối họa về hoa, về cảnh cũng như bức họa nổi tiếng « Cà phê đêm » (Café nuit) đã đưa ông đến danh vọng tốt đỉnh. Sự thành công này hồi thúc Van gogh tổ chức một trung tâm hội họa qui tụ tất cả danh tài lại sống chung với nhau, và thành lập một nội qui giống như những viện từ ngày xưa. Cộng sự viên thân tín và đặc lực nhất của ông là Họa sĩ Gauguin (gô ganh). Mặc dầu phải vất vả cực nhọc mới thành lập xong trung tâm này, nhưng đây lại chính là niềm vui lớn của Van-Gogh song, niềm vui này không được lâu, trung tâm dần dần tan rã, vì tính tình dị biệt của Van-gogh làm cho bạn bè ngày một ra đi không ngày nào Van-gogh không tranh luận, la hét, đôi khi đến xô xát với bạn bè về những nguyên tắc hội họa, những quan niệm về cuộc sống. Bạn bè xa ông, ông

Van Gogh : nỗi cơn điên cắt tai

lúc phạm : Buổi chiều đi dạo

buồn lại lẫn xả vào cà phê, thuốc lá, rượu... làm cho thần kinh mất thăng bằng, không tự chủ được trong các cuộc bàn luận đã có lần ông ném cả cái ly vào mặt ông bạn Gauguin trong lúc tranh luận. Gauguin giận trở lên Ba-lê, ông tức tốc đuổi theo, tay cầm

dao cạo, nhưng không tìm thấy bạn ông tức giận trở về quán trọ cắt luôn tai trái của ông vứt xuống đất. Tình bạn giữa ông và Gauguin chấm dứt từ đấy. Sức khỏe của nhà danh họa càng ngày càng yếu. Ông vào nhà thương dưỡng bệnh tại Saint Renuy

(sanh-rê-nuy) tuy nhiên ở đây ông cố gắng vượt thất vọng và cô quạnh nhất là cái không khí buồn vắng tại nhà thương ông tìm quên lãng bằng cách họa hết các khung cảnh của đường đường này,

Ra khỏi bệnh viện, ông trở về ở với Théo, anh ông gởi ông đến Bác sĩ Gachet (Ga-sê) một bác sĩ có lương tâm nghề nghiệp nhất là lại thích hội họa nên hết lòng săn sóc chiều chuộng Van-gogh. Ở nơi yên tĩnh, sức khỏe khả quan và Bác sĩ Gachet cảm thông hoàn cảnh của mình Van-gogh bắt đầu làm việc. Ông chuyên về phong cảnh đồi núi, cánh đồng, ruộng lúa không kể đến bức họa danh tiếng: Chân dung bác sĩ Gachet. Sống chung với vị y sĩ nay được một thời gian, ai cũng hy vọng sức khỏe của ông có thể bình phục hẳn, nhưng không bao

lâu Van-gogh lại cảm thấy không khí ở đây quá quen thuộc nên nhàm chán và cũng từ đây những vết thương thất vọng, nghi ngờ, yếm thế về cuộc sống bùng dậy làm ông quẫn trí. Buổi sáng chứa nhật ông ra cánh đồng rút súng tự sát. Không chết, ông cố lết về căn phòng của quán cà phê Ravoux (Ra-vu) Bác sĩ Gachet và Théo được cấp báo vội vã đến thăm. nhưng tình trạng sức khỏe của Van-gogh kiệt dần. Sau 2 ngày quẫn quai trong đau đớn sang ngày 29-7-1890 ông trút hơi thở cuối cùng trong tay người anh yêu quý.

Con người của Van-gogh quá đa nghi, nhút nhát, gây nên những hành động dị biệt, khiến ông không thích nghi với cuộc sống và người đồng thời chống đối để đi đến tình trạng bi quan yếm thế, coi người đời như

là thù địch, xa cách không thể thông cảm với nhau được. Nhưng nếu nói về sự nghiệp nghệ thuật của Van-gogh, không ai có thể so sánh với ông về tài nghệ trong quãng đời quá ngắn ngủi. Ông đã đem hết tâm tình khắc khoải của mình trút lên cây cọ khiến cho ông sáng tạo được những bức họa bạo dạn về đường nét cũng như màu sắc. Nếu chúng ta tận hưởng nghệ thuật của danh tài Van-gogh chúng ta phải so sánh những bức họa của ông tại Hòa Lan và nghệ thuật hội họa đồng thời tại khắp nơi, chúng ta mới thấy rõ cái ý nghĩa cao đẹp, nguồn hứng khởi siêu việt mang màu sắc xã hội và nhân đạo tính trong các tác phẩm của ông.

HUY YÊN

GIẢI TRÍ NGOẠN MỤC

Kể từ số 63 cứ mỗi đầu tháng tòa soạn lại công bố một bức hình ngoạn mục và mời các em tham dự bằng cách đặt cho bức hình một lời ghi chú.

1) Lời ghi chú phải ngắn không quá 10 chữ.

2) Bài gửi phải ghi rõ tên, họ, địa chỉ để tòa soạn dễ liên lạc, và gửi về trễ nhất là ngày 20 mỗi tháng.

3) lời ghi chú vui và có ý nghĩa nhất sẽ được tặng mỗi tác giả một cuốn

truyện

4) Những em khác có tài chụp hình gửi về tòa soạn những bức hình ngộ nghĩnh nếu được chọn làm đề tài giải trí ngoạn mục trong tháng cũng sẽ được tặng một món quà văn nghệ xứng đáng. Hình phải rõ, nét và cỡ 9 X 12cm. Chỉ cần gửi về 1 bản, sau hình ghi rõ tên họ địa chỉ của người chụp.

Kỳ này xin mời các em tham dự với bức hình của TRINH VIỆT THẢO.

KẾT QUẢ GIẢI TRÍ NGOẠN MỤC KỲ TRƯỚC

1) Máy chụp hình của Đình Gô bị loạn thị

NGUYỄN NGỌC THỦ 132/1B
Tô Hiến Thành SG 10.

2) Dịp may cho họ «Thần lồn» ghiền Thiều Nhi.

TRẦN VĂN NHỨT 5/40 Nguyễn
Hữu Sĩ — Hẻm 1 Ba Xuyên.

3) Yêu Thiều Nhi từ khi chưa biết đọc.

VŨ THỊ BẠCH YẾN 361/32
Phan Đình Phùng SG.

4) Đàn em chị ĐPK và ML bết quá.

KHIẾU QUỐC VIỆT 9 Quang
Trung — Đà Nẵng.

5) Cười với bác Đình Gô là hồng việc.

VŨ BÁ QUANG 446 Phan Thanh
Giản — SG.

6) Đình Gô giới thiệu T.N. lên tận Ngọc Hoàng.

TRẦN VĂN MÊN 629/70F Lê
Văn Duyệt SG.

7) Ới bà con, lộn đầu tui đau quá.

HOÀNG MIÊN DU 187A Quang
Trung — Quảng Ngãi.

8) Ai cứu tôi với, chóng mặt quá rồi.

PHAN HỒNG HẠNH 194/27 Lý
Thành Nguyên Saigon.

Mỗi em được tặng một cuốn Tiểu
Thuyết Hai Chị Em của Nguyễn Thị
Vinh. Những em ở Saigon xin tới
lãnh sách tại tòa soạn vào mỗi sáng
chủ nhật

CUNG ĐI VỚI TỬ' THẦN

Tranh và lời của NGUYỄN TÀI

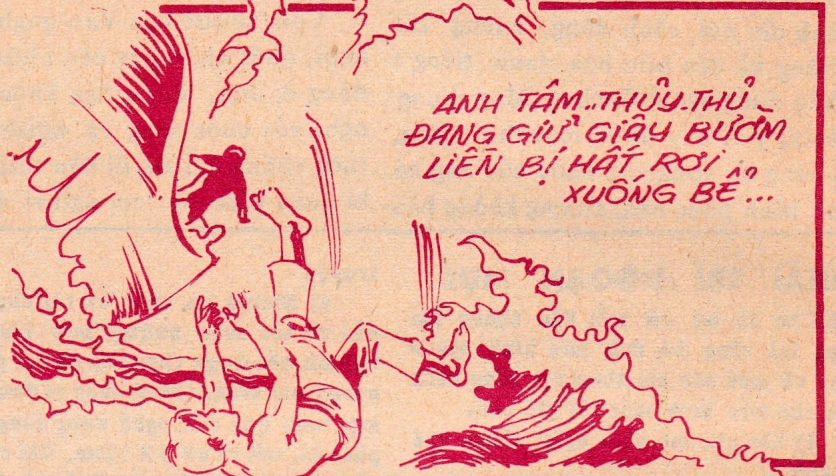
BỊ VA CHẠM MẠNH... CON
THUYỀN NHƯ MUÔN
LẬT UP... VÀO ĐÁM BỌT NƯỚC
TRĂNG XÓA

A! CHẾT
TÔI RỒI!!

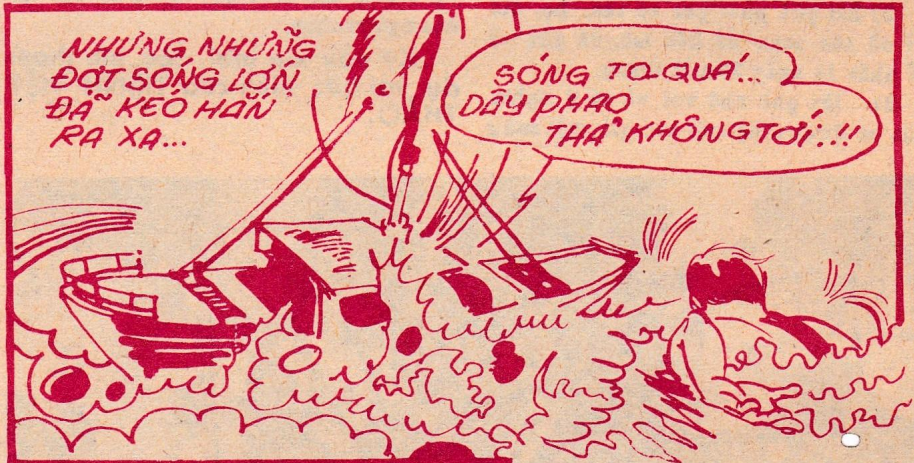
ANH TÂM... THỦY THỦ
ĐANG GIỮ GIẤY BƯƠM
LIÊN BỊ HẬT RƠI
XUỐNG BỂ...

NÉM DÂY
PHẠO CHO
NÓ... NHANH
LÊN...

NHÚNG NHÚNG
ĐỢT SÓNG LỚN
ĐÃ KÉO HẦN
RA XA...

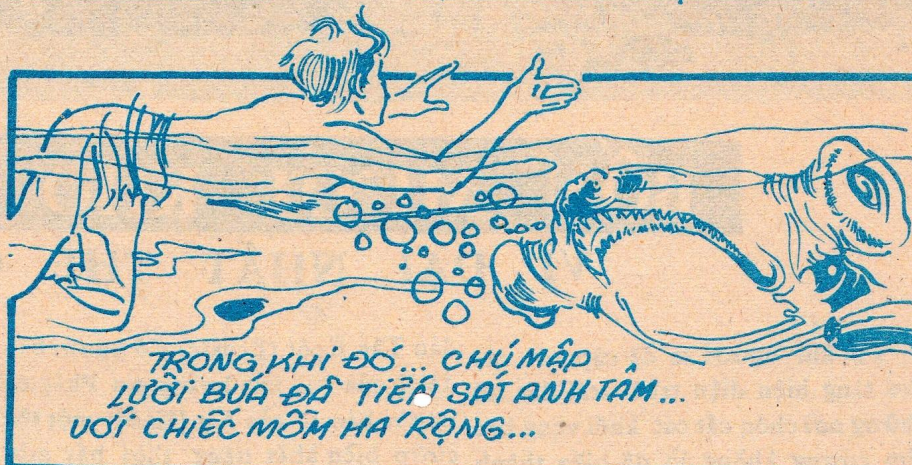
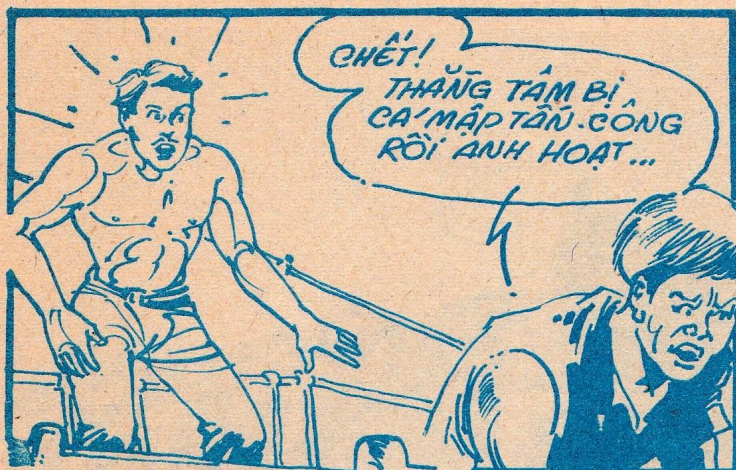
SÓNG TỌA QUÁ...
DÂY PHẠO
THA' KHÔNG TỚI!!

KHI HẦN CỐ BỜ
ĐẾN GẦN THUYỀN
THÌ....

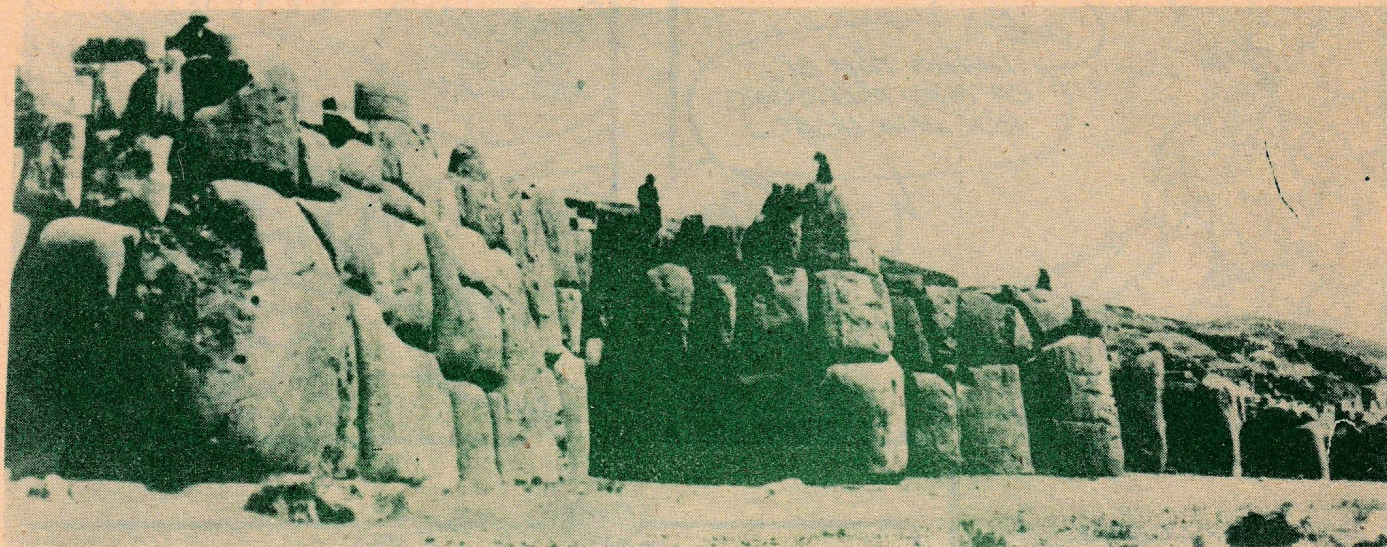
TRỜI!! CÁ' MẬP BÚA
NÓ CHẶN
MẶT ĐƯỜNG
VỀ CUA' MÌNH
RỒI!!

9

10

CÒN TIẾP

BỐN MƯƠI KHO TÀNG

VĨ ĐẠI NHẤT THẾ GIỚI

Từ khi người ta đề cập tới các kho tàng hiện diện trên trái đất thì những nơi chôn cất các khối vàng bạc kim cương không lồ đã biến thành những chuyện thần thoại đầy tính cách hoang đường do trí tưởng tượng mà ra.

Theo các giới am hiểu, hiện có tới 40 kho tàng chứa toàn những vật quý nhất được cất dấu khắp nơi trên thế giới ta đang ở.

Mời các bạn hãy cùng tôi đi tìm qua các kho châu báu đó.

1 — *Tu sĩ không đầu*: Đó là tên kho tàng của Sa mui en Săng pơ lanh (Samuel Champlain) chứa 300.000.000 khối vàng đã được chôn dấu trong một cái hang sâu tại Bờ ruyn suých (Brunswick) từ 1627 do hồn ma của một vị nữ tu không đầu canh giữ.

2 — *Ti ta tích*: Một thương thuyền của công ty hàng hải Sao Bạc đã đâm phải băng sơn và bị chìm ngày 14.4.1912 tại vùng biển Đất Mới sau 4.600m đã mang theo luôn 8 tỷ đồng vàng mà hiện nay người ta bó tay không làm gì nổi!

3 — *Đảo Cây Sồi*: Kho tàng chứa rất nhiều diêm huyền hoặc và thần bí này đã được vùi dưới đất sâu tại

đảo Tân Ê cốt (Ecosse). Có người bảo đó là của cải của hoàng gia Pháp, có người bảo là của Kít (Kidd) một tên cướp biển khét tiếng thời bấy giờ.

4 — *Sí sen ít gia (Chichen Itza)*: Dân May a xưa kia đã ném xuống vùng nước thiêng này không biết bao nhiêu lễ vật quý giá như kim cương, bảo thạch... để tế thần.

5 — *Ma tăng gia (Matanzas)*: Một hạm đội gồm 11 chiếc thuyền của Đê Đốc Rô đơ ri gô (Rodorigo) đã bị đắm trong vịnh Matanzas tại Cu Ba với 300 triệu đồng vàng.

6 — *Bô ba ãi la (Bobadilla)*: 25 con thuyền chở 250 triệu tiền vàng và một cái bàn cũng bằng vàng của Tổng trấn Bobadilla đã bị đắm năm 1502 tại vùng biển thuộc mũi Ăng ga nô (Angano) ở Sanh đô manh (Saint Domingne) Trung Mỹ.

7 — *Nghĩa địa Châu Báu*: Sự tích kho tàng này hơi kỳ lạ. Có người bảo kho châu báu này được các hồn ma giữ cho nằm lơ lửng tại vùng biển Rong và có hình thù như những ngôi mộ không lồ mà người giàu tưởng tượng đã nghĩ đó là các nấm mộ cá nhà táng tại Địa cực hay mộ các chú bồ tượng tại Phi Châu. Điều đó chưa

lấy gì làm bằng. Chỉ biết chắc là từ nhiều thế kỷ trước đã có hàng triệu con tàu chạy qua những vùng hiện diện loại kho tàng này.

Những thương thuyền, hay chính những chiến hạm nữa thường chở theo một số lượng châu báu không lồ gồm vàng, bạc, bảo thạch và các loại kim khí quý. Bấy giờ vì các thủy thủ biết rất ít về Đại Tây Dương nên thuyền của họ thường bị đâm vào đá hoặc bị các dòng nước biển cuốn chìm xuống nước, lễ dĩ nhiên cuốn luôn cả khối châu báu chở trên thuyền. Nhưng không phải thuyền nào khi bị đắm cũng chìm thẳng xuống đáy biển. Có chiếc, tùy theo tính chất của những món hàng chở theo, những buồng chứa không khí và trọng lượng con thuyền, có thể nằm lơ lửng dưới nước. Có những xác tàu nằm theo cái thế lơ lửng... con cá vàng này rất lâu rồi mới bị rỉ sét đục thủng mà chìm hẳn xuống.

Trong thời gian còn giữ được thăng bằng, xác tàu có thể bị các dòng nước biển cuốn trôi từ nơi nọ tới nơi kia, có khi nhô lên, hụp xuống giữa mặt đại dương trông như những quái vật khổng lồ thời tiền sử. Những

con tàu này thường bị dòng gơn to rim (Gulf Stream) và những dòng nước bắc xích đạo lôi cuốn giữa vùng biển bao la nằm giữa Tây Âu Phi Châu và Hai ti, rồi kéo tuốt lên phía bắc nhập vào biển Rong chỉ sâu 30m để bị mắc cạn và rí sét nơi đây.

Năm 1684, Uy li am Phipp(William Phips) đã khám phá và đánh dấu vị trí này nhưng sau đó chẳng ai tìm lại được nữa. Thật là hoài của !

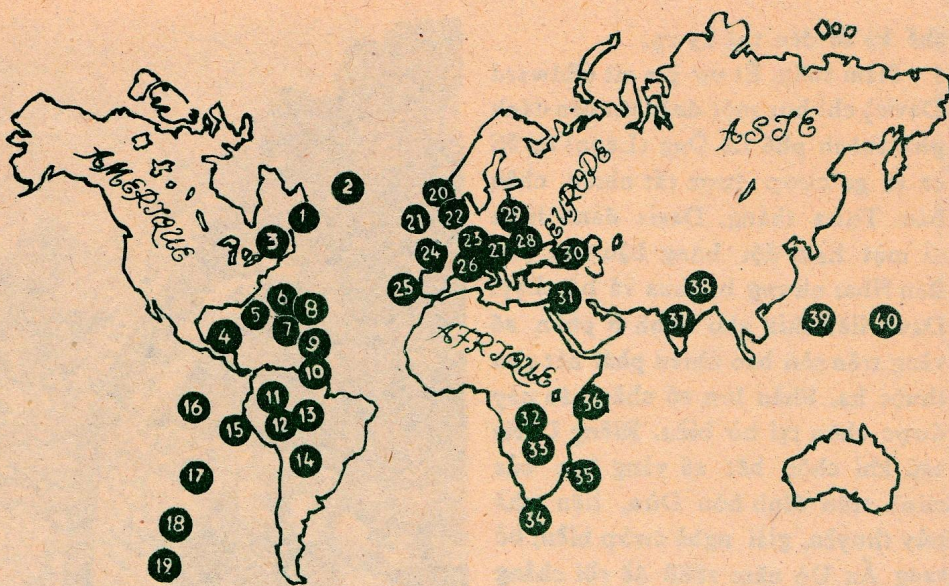
8 — Ngân hàng Bạc : nằm tại vùng biển Pu éc tô Pờ la ta (Puerto Plata), Saint Domingue. Đó là con tàu Nu ét to ra Sê nô ra (Nuestra Senora) chìm năm 1641, mang theo 10 tấn vàng và 30 tấn bạc. Năm 1684, William Phips đã vớt lên được 26 tấn vừa vàng vừa bạc.

9 — Săng Phéc năng đô (San Fernan do) : Tàu này bị đắm năm 1597 tại đảo Saint lucie (Luy si) với 70 tỷ tiền vàng. Người ta nói có một con ma tóc đen thường xuất hiện bảo vệ kho tàng này.

10 — Đồi Máu : Đồi này nằm trên hòn đảo thuộc phía bắc vịnh Ma ra cai bô (Maracaibo). Trong một ngôi nhà nguyện xây ngầm dưới đất, tu sĩ Donimgo (đã hồi tục) và một nàng nô lệ xinh đẹp tóc hung tên là Van đa (Wanda) đã dấu một số lớn châu báu cướp được trên vùng bờ Ca ra ip. Sau đó cả hai đều phát điên mà chết năm 1826.

11 — Gu a ti vi ta : Vào thế kỷ 16 thổ dân da đỏ đã ném xuống cái hồ thiêng này tại xứ Cô lông bi (Colombie) một số vàng đáng giá 120 triệu đồng lĩ.

12 — Anh ca (Incas) : Kho tàng này đã ám ảnh không biết bao nhiêu người qua bao nhiêu thời đại. Khó mà biết đích xác số lượng khối châu báu hiện diện ở nơi này. Chỉ biết đây là tài sản của cả một dân tộc — dân Incas — đã có một nền văn minh lâu hàng ngàn năm, trị giá bằng số vàng mà nước Pê-ru đã khai quật từ thế kỷ 16 đến 1803, bằng khoảng 1.500.000.000.000 Phạt lãg thời bấy giờ.

Đây sơ đồ ghi vị trí của 40 kho tàng quan trọng nhất thế giới.

Khi người Tây Ban Nha sang xâm chiếm mấy xứ Nam Mỹ, dân Incas đã không muốn tài sản của họ lọt vào tay kẻ thù nên đã cùng nhau chôn dấu hoặc ném hết số châu báu của họ xuống các hồ nước thiêng nhờ thần linh giữ gìn.

13 — Dòng Tên : Trong những năm từ 1767 tới 1778, các tu sĩ dòng tên của xứ Bô-li-vi đã điều khiển dân bản xứ khai quật một số hầm mỏ kỷ lục : 650 thổ dân da đỏ đã đào trong hơn hai năm tại gần Pờ-la-giu-ê-la (Plazuela) một cái hầm rộng mênh mông chưa từng thấy.

Tới năm 1903, Lô-ri-na trước khi chết, đã trưng ra một tài liệu cho biết đường đi nước bước dẫn tới một ngọn đồi có liên quan tới những hầm mỏ do các tu sĩ dòng tên trước kia đã cho khai quật. Theo tài liệu thì trong ngọn đồi đó có cả một hệ thống đường hầm và chia làm nhiều phòng khác nhau, trần và tường đều được lát vàng và bạc, có một bức tượng vàng, một cái giường lớn đựng 90.000 đồng tiền bạc.

Vào những năm 1903, 1925, 1926 và 1928, người ta đã tổ chức những cuộc tìm kiếm kho tàng nhưng đều thất bại.

Ngọn đồi trên được gọi là En-

ca-ba-lô (El Caballo), nằm sát Plazu-ela, giữa ngã ba của 2 con sông Ca-tô và Sa-cam-bay-a. Ngày nay kho tàng này trị giá 12 tỷ.

14 — Ca-ta-mác-ca (Catamarca) Năm 1829, Ban-bô-a, giám mục địa phận Coóc-đô-la, Á-căn-đinh, trước sức tiến quân vũ bão của Qui-rô-ga, đã phải chạy trốn cùng đoàn tùy tùng và mang theo một số lớn đồ quý giá như trụ đèn, chân nến bằng vàng khối, rương vàng và tráp bạc. Tất cả số châu báu này sau đó được chôn dưới nền một đền thờ nằm trên núi Catamarca. Còn những người chạy trốn đều bị bắt và bị giết.

15 — Săng-ta-cờ-ruy (Santa Cruz) Tàu này bị đắm vào năm 1680 tại vịnh Man-ta, Nam Mỹ. Có tài liệu bảo tàu này hiện nằm tại một nơi thuộc phía bắc đảo Ê len và tạo nên một con đường toàn bằng vàng và bạc

16 — Hòn dừa : Đảo này nay thuộc nước Cộng Hòa Cốt-ta Ri-ca (Costa Rica), nằm trong Thái Bình Dương, phía bắc Xích đạo, gần miền duyên hải Colombie. Sở dĩ người ta gọi hòn Dừa vì hòn đảo này chiều dài 8km, rộng 4km, được trồng toàn dừa, là nơi dừng chân của bọn cướp Thái Bình Dương trong khoảng từ

thế kỷ 16 đến thế kỷ 19.

Năm 1683, Ết uơ Đa vít (Edward Davis) chỉ huy một đoàn thuyền đánh phá thành phố Lê Ông (Léon) tại Nicaragua cướp được rất nhiều châu báu. Thừa thắng, Davis đánh luôn cả một hạm đội hùng hậu của Tây Ban Nha; nhưng bị thua và bỏ chạy. Davis liền chia cho mình 8 phần số vàng trên còn bao nhiêu phát hết cho thuộc hạ. Phần lớn số châu báu này được chôn tại bờ biển. Riêng Davis sau khi chôn hết số vàng bạc của mình trên đỉnh hòn Dừa, liền phá hủy thuyền, giải nghề cướp biển, bỏ sang Ấn Độ năm 1888 để rồi chẳng bao giờ trở lại hòn Dừa nữa.

Thế là số vàng bạc to lớn trên vẫn còn nằm yên dưới lòng đất.

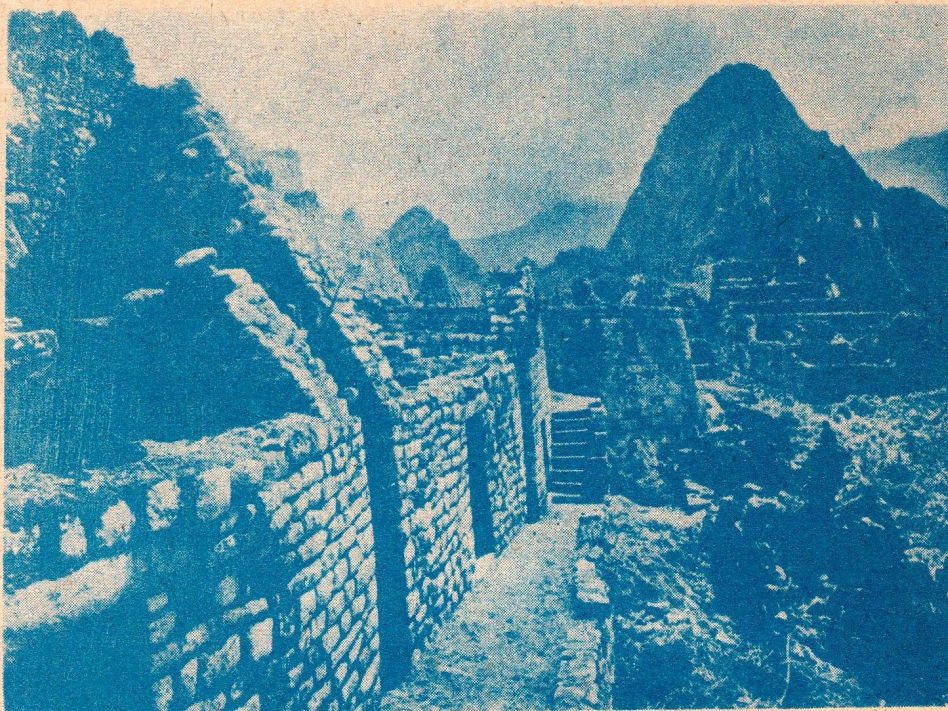
17 — *Ga la pa gốt (Galapagos)* : Đây là những hòn đảo thuộc miền Xích đạo. Tên cướp biển Đê ma rét (Desmarest) đã dấu tại vùng này một số gia tài của anh ta. Nhiều tu sĩ dòng tên cũng cất dấu của cải tại những hòn đảo này.

18 — *Hầu Tước* : Viên Đại Ủy người Đức Hen mút (Helmut) chỉ huy chiếc tiềm thủy đình U-435, đã chôn dấu số chiến lợi phẩm khoảng 500 triệu gồm các nữ trang bằng vàng và bạc tại một trong những hòn đảo mang tên Hầu tước này.

19 — *Pi na ki* : Tại địa điểm Hít trên đảo Panaki, các tu sĩ dòng tên đã chôn cất một số lớn bảo thạch, vàng bạc và các đồ thờ quí giá.

20 — *Hem sai (Hampshire)* : Đây là chiếc tuần dương hạm của Anh Cát Lợi đã bị chìm ngày 7-6-1916 tại phía tây đảo Oóc ni (Orkney). Trên tàu có chở Bộ trưởng chiến tranh Kít trơ ne (Kitchener) và một số châu báu trị giá 10 triệu đồng vàng. Sau đó người ta đã vớt lên được 10.000 đồng.

21 — *Flô ren xi a (Florenxia)* : Con tàu của xứ Armada đã bị đắm tại cửa biển Tô béc mô (Tobermor) xứ Ê cốt năm 1688. Theo người ta nói thì tàu này đã chở theo một số vàng rất lớn.

Người ta cho rằng dưới cái nền đồ sộ của ngôi đền Machu Pichu bên Pê-ru có một kho tàng chứa đầy huyền thoại của người Incas, trị giá tới 1.500 tỷ.

22 — *Hác tôn Pun (Hartlepool)* : Bác sĩ Uat-kin-sân (Watkinson) đã mua được một số lớn kim cương, ngọc thạch trị giá hàng trăm triệu; năm 1939 số châu báu này đã bị rơi xuống Hartlepool thuộc miền duyên hải phía đông nước Anh.

23 — *Tuy băng xi a (Tubantia)* : Năm 1917, con tàu này đã bị trúng thủy lôi và bị chìm xuống một nơi sâu 36m thuộc miền duyên hải Hòa Lan, mang theo từ 30 tới 40 tấn vàng xuống bể.

24 — *Luy tín (Lutine)* : Chiến hạm của Anh Cát Lợi này đã bị đắm năm 1798 ngoài khơi biển Hòa Lan, làm chìm luôn số tiền 140.000 đồng liu là tiền lương của binh sĩ Anh và 900 ngàn liu khác dưới hình thức 100 thoi vàng và bạc của tư nhân. 95.000 đồng đã được vớt lên.

25 — *Vi gô* : Hạm đội Vàng gồm 19 chiến thuyền đã bị đắm trong vịnh Vi gô, Tây Ban Nha năm 1707, 200 tỷ bạc đã nằm dưới đáy bể cùng với xác cái con tàu này.

26 — *Ô ra* : 500 kg vàng đóng

thành hộp đã được một đội quân Đức chôn dấu trong một cái hang trong núi Ora thuộc rặng Adige, Ý Đại Lợi, năm 1945. Sau đó, đội quân này bị lực lượng đồng minh hủy diệt.

27 — *Máy bay vàng* : Chiếc Junker 81 của Đức chở 166 triệu đồng vàng đã rơi tại miền băng giá thuộc phía bắc Sanh Mô rít năm 1938.

28 — *Rêch (Reich)* : Chính phủ Đức dưới thời Hít le đã chôn dấu trong miền núi nước Áo và tại hồ Tô lít (Toplitf) số vàng, bạc, kim cương dự trữ, những bộ tem quí giá và một số hơi ngạt.

29 — *Hang Sói* : Trong pháo đài kiên cố xây ngầm dưới đất tại miền hang Sói mà Hít le sử dụng trong đệ Nhị Thế chiến đã chôn dấu một kho tàng vĩ đại gồm những chiến lợi phẩm. Nơi này được canh gác rất cẩn mật.

30 — *Séc ni ao si ki (Teherniausk)* : Một cái vại bằng vàng chứa 8 khối kim cương, 7 viên ngọc bích, 70 ký vàng, 50.000 đồng liu, 2 triệu đồng tiền Thổ đã được gói kỹ vào 2 cái túi đặc biệt đã được vị tư lệnh người Cô

dắc cho đem chôn tại Ác mê ni thuộc biên giới Ba Tư năm 1917.

31 — *Biên Chết* : 60 kho tàng của một số nhân vật từng gây sóng gió tại Biên Chết đã được dấu tại Pa lét tin giữa Náp Lu (Naplouse) và En kha lin (El khalil).

32 — *Lô dăng gơ la* (Lobenguela): Kho tàng của vị hoàng đế Lobenguela gồm nhiều túi vàng lá, kim cương ngà ngọc đã được dấu năm 1893 trong một thung lũng tại xứ Giăm be.

33 — *Hát giê Ai bíp* (Hadjee Aibeep): Một người Anh là coóc nen (Cornel) và một người Hòa Lan năm 1928 đã khám phá ra tại Ấp tỉnh Tân (Up Tington), Nam Phi hồ sâu Hadje Aibeep chứa nhiều kim cương nhưng chưa làm sao lấy lên được.

34 — *Bua rát* (Bourrasque): Con tàu nhỏ của Đại Ủy Moóc găng đã bị đắm năm 1694 tại mũi Hào Vọng với 10 tỷ bằng vàng thoi, bạc và đá quý.

35 — *Gơ rớt vơ nô* (Grosvenor): Chiến hạm Anh Cát Lợi bị chìm năm 1783 giữa miền Na Tan và Pông đô Lãng với 162.378 đồng tiền vàng, một số kim cương, 1 ngai vàng có hình con công với 2 mắt bằng ngọc bích. Người ta mới vớt lên được 1 số rất nhỏ.

36 — *Con Ó*: Kho tàng go rý của tên cướp biển Ô li vi ê lơ vát so (Olivier Le Vasseur) được dấu trong hang Ó thuộc đảo Sê sen (Seychelles) năm 1730.

37 — *Nana Sa híp* (Nana Sahib): Một hoàng tử người Hiu du tên là Na na Sahib đã chôn kho tàng của ông dưới nền một lâu đài tại núi A ra ven li bên Ấn Độ.

38 — *Đạt lai Lạt ma*: Trong thời gian vị Đạt lai Lạt ma trị vì xứ Tây Tạng (1950), một số rất lớn châu báu đã bị đánh cắp rồi được chôn dấu trong những hang động thuộc dãy Hy Mã Lạp Sơn giữa Chigatré và Darjiling.

39 — *Kidd*: Đó là kho tàng đầy tính chất ma quái của một tên giặc

biên William Kidd. Theo tài liệu của người Anh thì kho tàng này nằm trên một hòn đảo thường có những bộ xương người lảng vảng đó đây. Một số người Nhật cũng nhận thấy hiện tượng này tại hòn đảo Y ô kô a tê (Yokoate).

40 — *Ri găng* (Grigan): Đây là một hòn đảo thuộc quần đảo Ma ri An. Tên cướp Rô bốt Sôn (Robertson) năm 1827 đã dấu tại Grigan 2.000.000 đồng vàng đoạt được tại cửa biển Ca lác (Callac). Sau đó Robert son hạ sát 15 thiếu nữ thổ dân Ta bi ti và đồng bọn của anh ta, nhưng rồi chính Robert son lại bị Đại Ủy Tây Ban Nha Pa sê cô (Pacheco) bắt làm tù đến phải tự vận chết.

VĂN TRUNG
(Theo M. Chambi)

ÁNH SÁNG ĐẸP

— Nghe cho nhiều, rồi chọn điều phải, và cố làm kỹ được; xem cho rộng, rồi ghi nhớ lấy, để suy xét cho tường.

LUẬN NGŨ

— Những người đọc sách mà nhẹ dạ, nóng nổi nuốt hết cuốn tầm thường này sang cuốn rẻ tiền kia. Chẳng những không thu hút được điều gì hay mà trái lại còn còn nhiễm độc với các sách ấy.

CARLYLE

— Khó khăn lời cuốn người chỉ khi và nhờ lẫn vào khó khăn mà họ được rèn luyện.

G. DE GAULLE

— Ai có bộ kiêu hãnh đối với người thấp hèn là kẻ đáng khinh bỉ tối đa.

TCHOU

— Người ở không như nước ao tù: Họ sẽ hư đốn.

DE LATÉNA

— Có cách khôn khéo để diệt một kẻ thù là làm cho họ trở thành một người thân.

VUA HENRI 4

HƯƠNG-CÀ-MAU sưu tầm

— Minh ơi, coi chừng con dao em mới mài đó.

TRẢ LỜI TRANH 7 ĐIỂM

CHẤU ÔNG NGOAN LẮM

- Bộ râu cụ già trở nên bạc phơ
- Cỏ áo cụ già trắng
- Bao lì xì khác hẳn
- Chậu kiềng cũng khác hẳn
- Có thêm 1 bông hoa (phía sau lưng cô bé)
- 1 viên gạch lót nhà trở nên tròn
- Cụ già mất chiếc guốc bên chân trái

Họa phẩm của PICASSO.

Trong một phòng triển lãm tranh một bà cận thị (mang cặp kính dày bằng cuốn tập 200 trang) gọi một chỉ dẫn viên lại hỏi:

— Đây có phải là một họa phẩm của Picasso không? Bức tranh tệ quá!

— Dạ thưa không, bà đang đứng trước một tấm gương.

PEACE BÌNH

XỔ NGỌT

Một soạn giả kịch trường khoe rằng anh ta vừa bước lớn trong địa hạt bi kịch.

Một nữ ca sĩ liền hỏi:

— Thế thì anh bước về phía trước hay phía sau đây!

DIỄM PHƯỢNG (Nguyễn thị Hồng)

CHIẾC VƯƠNG MIỆN CĂN NGỌC

Nguyên tác : CONAN DOYLE

Phóng tác của : THU AN

Ông giả thử là cậu con ông ra khỏi giường, liêu linh vào phòng tắm của ông, mở ngăn bàn ra, lấy cái vương miện, rồi cố hết sức bẻ lấy một mảnh nhỏ, trở ra đến một nơi X nào đó, dấu ba viên ngọc trong số ba mươi chín viên (và khéo đến nỗi không ai có thể tìm ra), rồi trong tay có ba mươi sáu viên còn lại, cậu ta lại trở vô căn buồng mà cậu ta rất dễ bị bắt gặp. Coi nào, tôi thử hỏi ông, giả thuyết đó có thể đứng vững được không?

Người chủ ngân hàng tuyệt vọng kêu lên :

— Nhưng nếu vậy thì ông có thể giả thử cách khác được không? Và nếu những động lực thúc đẩy nó làm vậy là lương thiện đang hoang, thì sao nó lại không nói ra!

Sĩ Lâm trả lời :

— Việc của chúng tôi là phải làm sáng tỏ điểm này. Vậy, nếu ông chịu, chúng ta sẽ đến nhà ông, để tôi xem xét thêm vài chi tiết nữa, trong vòng lối một vài giờ đồng hồ.

Anh bạn tôi nài nỉ tôi đi theo. Tôi không đợi anh phải nói nhiều vì trí tò mò của tôi đã nổi dậy, sau khi nghe câu chuyện đó. Tôi phải thú nhận là tội của thằng con ông chủ ngân hàng, đối với tôi đã rõ ràng lắm, cũng như

người cha tội nghiệp đã nghĩ vậy. Nhưng vì rất tin tưởng ở trí phán đoán của Sĩ Lâm nên tôi còn giữ lại vài tia hy vọng : Anh bạn tôi đã gạt bỏ ngay lối giải thích này ! Trên suốt quãng đường đi về khu ngoại ô phía nam Luân Đôn, anh không nói một lời; cầm anh tựa trên ngực, và anh còn kéo xụp chiếc mũ xuống tận mắt, để suy nghĩ sâu sa hơn. Còn về phần ông khách của chúng tôi thì đã có vẻ tươi tỉnh hơn từ lúc ông đã có một chút hy vọng nhờ lời nói của Sĩ Lâm. Ông ta còn bàn luận một câu chuyện không quan trọng với tôi về các câu chuyện nhà băng nữa. Sau vài cây số xe lửa ngắn, và vài trăm thước đi bộ, chúng tôi đã tới Mỹ Ngân, căn biệt thự nhỏ bé khiêm tốn của ông chủ nhà băng giàu có.

Mỹ Ngân, đó là một căn nhà đơn giản vuông vức bằng đá trắng, hơi thụt vào xa lề đường một chút. Một lối đi rộng đủ cho hai cái xe ngựa đi lọt, và một con đường đầy tuyết trải dài trước hai cánh cổng bằng sắt. Ở cánh phải căn nhà, có một hành lang có nan gỗ, dẫn đến một lối đi giữa hai hàng rào cây kiềng cắt xén cẩn thận, lối đi này dẫn tới căn bếp. Ở cánh trái một lối đi khác dẫn đến chuồng ngựa và nhà xe. Con đường này uốn khúc ra khỏi khu vực của căn nhà và đôi khi, những người ở quanh đây cũng đi nhờ con đường này.

Sĩ Lâm dừng lại trước cửa, bước chậm chậm quanh nhà, đi qua đằng trước mặt tiền, xuống lối nhà bếp vòng ra sau nhà, và trở lại bằng lối đi của người đánh xe ngựa. Anh ta chậm rãi đến nỗi ông Huỳnh Anh và tôi phải quyết định đi vào phòng ăn trước, và ngồi đợi anh ta ở gần lò lửa.

Chúng tôi đang ngồi im lặng ở đó, thì một cô gái xuất hiện. Cô ta cao hơn trung bình một tí, người mảnh mai tóc và mắt đen, một màu đen nổi bật lên giữa làn da mặt trắng muốt. Tôi chưa từng nhìn thấy người đàn bà nào có màu da lọt lạt như cô ta. Đôi môi cô ta cũng mất màu tươi, và đôi mắt thì có một vẻ van lơn và đầy ý nghĩa. Khi cô ta đi ngang căn phòng bằng

nhưng bước đều và nhanh, nỗi buồn của cô ta còn gây ấn tượng cho tôi nhiều hơn là ông chủ nhà băng lúc nãy nữa : Nó còn làm tôi xúc động hơn, vì nó biểu lộ rõ ràng đó là một người đàn bà có nhiều sức mạnh tinh thần, biết tự chủ đúng lúc. Không hề ý đến sự hiện diện của tôi, cô ta đi thẳng đến ông bác, và đặt hai tay lên mắt ông. Đó là sự vuốt ve có vẻ trêu mến phụ nữ nhất. Cô ta hỏi ông :

— Ba đã ra lệnh cho họ thả Anh Thi ra chưa ạ?

— Không đâu con. Ung nhọt phải được mổ ra đến tận cùng,

— Nhưng con chắc chắn rằng anh ấy vô tội ! Ba không biết rằng linh tính của đàn bà bén nhạy lắm ư ? Con biết rằng anh ấy vô tội, và ba sẽ hối hận vì đã cứng rắn quá với anh ấy như vậy.

— Tại sao nó không nói nếu nó vô tội?

— Ai hiểu được ? Có lẽ chỉ vì anh ấy giận ba đã ngờ cho anh ấy.

— Không ngờ sao được, khi chính mắt ba thấy nó cầm cái vương miện ?

— Ô ! Anh ấy chỉ cầm để xem... Ô ! Ba hãy tin con đi : Anh ấy không có tội ! Dẹp chuyện đó lại đi. Thật kinh khủng quá nếu phải nghĩ rằng anh Anh Thi thân yêu phải vào ngồi tù.

— Ba không bỏ qua chuyện này, trước khi tìm ra mấy viên ngọc. Con thương Anh Thi quá nên mù quáng, Hoa ạ, và con không nhìn thấy những điều phiến não sẽ xảy tới cho ba sau vụ này. Không những không bỏ qua, ba còn kiếm ở Luân Đôn đến đây một người có thể giúp ba làm sáng tỏ hết, ba cho con biết vậy.

Cô ta nhìn tôi hỏi :

— Ông này phải không?

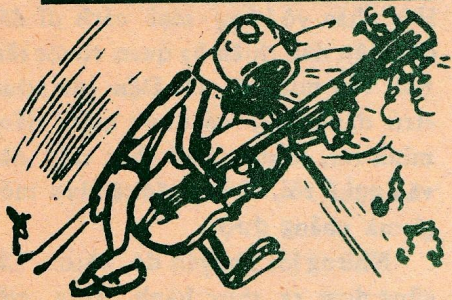
— Không, bạn ông ta. Ông đó đã muốn đi coi xét một mình. Lúc này ông ấy đang đi vòng qua lối đi ra chuồng ngựa.

Cô ta nhướn đôi lông mày đen :

— Lối đi ra chuồng ngựa?... Ông ta mong tìm thấy gì ở đấy. A ! Có lẽ ông ấy đây. Thưa ông, tôi mong ông tìm thấy rằng ông anh họ Anh Thi của tôi vô tội : Hơn là trực giác nữa, tôi chắc chắn là như vậy !

(còn nữa)

TRUYỆN LOÀI VẬT

ĐÔI BẠN

GIANG HỒ

PHAN-KHƯƠNG-THÁI

Bọn dê bạn đã vù mất tăm. Nhưng ở đời có lắm sự bất ngờ. Một hiệp sĩ Dế Cơm bất thần xuất hiện. Chẳng nói chẳng rằng, lấy dáng thong thả, anh Dế Cơm quay mình lại, giả tảng không chú ý gì cả. Thình lình, anh Dế Cơm dùng hết sức mạnh của đôi chân to, búng cho mụ Bọ Ngựa và lão Xén Tóc văng long lóc. Khẽ cọ râu nhau ra hiệu, ba anh dế từ từ rút lui. Mặc cho hai địch thủ đang nằm xuýt xoa và mặc cho cuộc tương tàn còn tiếp diễn bên bờ ao vắng.

CHÍ LỚN GẶP NHAU

Khi đến cổng trường, anh Dế Cơm từ giả hai người bạn mới quen để đi về đồng ruộng bao la, không để hai người bạn kịp cảm ơn hành động anh hùng hồi nãy. Dế Mèn đưa ra đề nghị mới:

— Hay là hai anh em ta đi giang hồ đó đây... Ở mãi xó xỉnh ấy biết ngày nào khôn.

Dế Nhũi tuy còn luyến tiếc chỗ dung thân, nhưng anh chàng đâm lười khi nghĩ đến ngày mai. Cái ngày mà Dế Nhũi phải tự xoay xở lấy để xây cất nhà cửa lại.

— Nhà cửa thì bỏ quách, nhưng bỏ chỗ làm thì ường phí.

— Nằm gì, trời sinh thì trời nuôi.

Rồi ra về tự đắc, Dế Mèn vỗ vào túi đàn trên lưng:

— Dề ợt, miếng ăn và miếng sống là đây. Không tài cán chi chớ dư sức nuôi nổi hai mạng.

— Ờ... há! Anh đàn, tôi hát. Chắc khán giả vui lòng cho chút đỉnh để sống qua ngày.

Dế Mèn cười gập cả thân hình:

— Chú mà hát? Hi Hi, ban hợp xướng của bọn ếch, nhái cũng ăn đứt nữa là...

Anh Dế Nhũi hờn mát, bèn rút lại ý kiến:

— Vậy « anh đi đường anh, tôi đường tôi... » Tôi ở lại để hợp tác với bác trùn đất. Chẳng những tăng gia sản xuất phân bón bên dưới, mà còn mở mang nông trại bên trên.

— Thôi mà, đừng giận dỗi. Tôi bảo đảm cho chú, cứ theo tôi mà sống thành thoi. Ồi, ai vừa đụng tôi...?

Và anh Dế Mèn lật đật đỡ một lão Kiến Càng vừa té. Lão Kiến Càng phui cát dính vào một tảng đường nặng cũng vừa rơi vì động chạm, vừa lên tiếng:

— Không sao, không sao! Vì mãi chú ý chuyện bàn bạc các cậu nên lão sơ ý.

— Xin lỗi cụ Kiến.

— Xin lỗi hai cậu, à mà này cho lão hỏi...

— Cụ cứ hỏi, nếu về phiên tòa ban sáng thì tụi cháu rảnh lắm.

Dế Mèn và Dế Nhũi vồn vã trả lời, rồi cụt hứng vì lão Kiến Càng chê bai:

— Ồi thôi! Kiện cáo phí thì giờ, chỉ giúp công ăn việc làm cho bọn xử án, tốn tiền nuôi cái bọn vô tích sự no nề phê phỡn. Cãi trắng ra đen, cãi đen ra trắng, rồi có làm nên trò trống gì. Lão không cần đi xem cũng biết huê cả làng, đúng không?

— Ất hẳn cụ có cao kiến gì để giúp tụi cháu gỡ lại vụ ức lòng này.

Anh Dế Nhũi nhanh nhẩu kể lại đầu đuôi câu chuyện xảy ra. Lão Kiến Càng chăm chú nghe, không chú ngạc nhiên, lão Kiến Càng khuyên Dế Nhũi:

— Thôi bỏ qua đi. Kẻ quân tử

không thêm so đo với lũ tiểu nhân. Vật chất bồi thường mà có tồn tại gì. Rồi đây hai cậu cần tạo dựng cuộc đời mới, làm nên những gì lưu danh... Một việc nghĩa chẳng hạn.

Dế Mèn hơi thắc mắc:

— Việc nghĩa? Khó quá, ở đâu mà có sẵn đề tụi cháu thực hiện, thưa cụ?

— Ờ, thiếu gì. Chỉ sợ tấm lòng của những kẻ ngại gian khó, chông gai.

Lão Kiến Càng xoắn xoắn đôi râu phai màu, ra chiều suy nghĩ. Qua ngọn cỏ non xanh, di gió len len lướt thướt, chui vào khe hở của đôi cổng lớn của trường học lặng trang. Dế Mèn còn mãi nhớ đến trái tim hiệp sĩ của anh Dế Cơm lúc nãy, trong khi Dế Nhũi lơ đãng theo dõi bước chân của di Gió. Anh Dế Nhũi chợt thấy một gã Thạch Sùng đang tiến tới. Anh Dế Nhũi e dè nấp sau lưng anh Dế Mèn và báo động:

— Coi chừng! Một tên ác ôn kia, gã Thạch Sùng.

Lão Kiến Càng nhấp nháy đôi râu:

— Nếu mắt đơn lẫn mắt kép của các cậu không nhìn lầm như đôi mắt kém của lão thì cho lão biết hình dạng của gã.

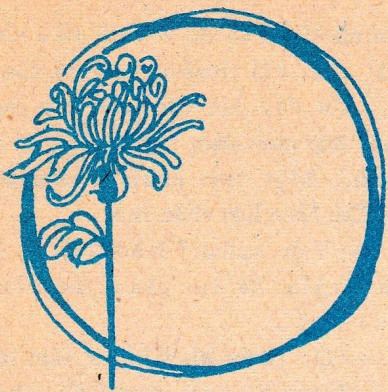
Dế Mèn cướp lời, tả rõ cả da dẻ của gã Thạch Sùng:

— Màu trắng... Không phải, trắng trắng vàng vàng mới đúng. Lão Kiến Càng nghe tả kỹ thì mừng rỡ:

— May quá, một gã học trò ngoan và biết điều nhất. Có lẽ gã rành một chuyện thương cảm mà suýt nữa lão quên mất Dế Mèn và Dế Nhũi cùng lập lại:

— Thương cảm!!! Tại sao lại có chuyện thương cảm với thương tâm, thưa cụ?

Vì nãy giờ gián đoạn công việc cũng khá lâu, nên lão Kiến Càng sửa lại miếng đường trên lưng, vừa rảo bước vừa nói với lại:

THUƠ' MƠ là Văn Sĩ

TIỂU THUYẾT HỒI KÝ NHẬT TIẾN

Chặt vật trong ba hôm liền với những nhân vật, chi tiết, nó ám ảnh tôi suốt ngày, cả lúc ăn, lẫn lúc ngủ, cuối cùng tôi viết xong được một truyện mới lấy tên là «Xóm Lá». Truyện Xóm Lá gửi đi thì hai tuần sau, lại được nhật báo Giang Sơn tuyển chọn. Ba tuần sau đó, một truyện thứ ba có tên là «Đường Chiều» lại được chọn đăng. Tôi sướng mê toi như một anh khờ khờ đi câu, thả con mồi nào dính con mồi đó. Về phần vật chất, thì tổng cộng sau 3 lần được chọn đăng, chẳng những tôi không được một đồng xu teng nào, mà còn phải bỏ ra 15 đồng để mua 15 số báo. Nhưng ngược lại, về mặt tinh thần thì tôi được hưởng vô số kẻ. Trước tiên là anh bạn Nguyễn văn Tác của tôi không còn nhìn tôi với mắt nhìn một kẻ đàn em văn nghệ nữa. Nếu có thua hán, tôi chỉ còn thua có mỗi cái «các vi dít» in hàng chữ *Journaliste* nữa mà thôi. Nhưng cái khoản trình diễn ấy tốn tiền quá, và cũng chẳng mấy khi xài đến nó, nên tôi cũng không mấy quan tâm. Nếu đem so sánh thành quả thu lượm được thì Tác đã thua sút tôi thấy rõ. Có lần cả 2 đứa cùng gửi bài, nhưng chỉ có bài của

tôi được chọn đăng. Còn bài của Tác thì chỉ nhận được lời nhắn tin ngắn ngủi «Xin gửi cho sáng tác khác». Tác bắt đầu «nghỉ nghề» khả năng tuyển chọn của tòa soạn Giang Sơn (mặc dầu trước đó hán khen hết lời). Hán xoay qua gửi bài cho báo Chánh Đạo, báo Tiếng Dân. Cuối cùng thơ của hán được lựa đăng lu bù. Thế là nghiêm nhiên về sau này, Song Vũ đã từ một nhà văn biến thành một nhà thơ sáng tác rất hăng hái. Hán đã in lại tám các của mình. Lần này thì hán không xài tiếng tây nữa mà đề tiếng Việt đậm hoàng:

SONG VŨ

thi sĩ.

Và Song Vũ kết luận:

— Tôi không có khiếu về văn. Phải thơ mới được. Thơ mới là đất dụng võ của tôi.

CHƯƠNG III

Cuộc đời nhiều khi có những cái bất ngờ không ai có thể đoán trước. Trải gần 10 cái truyện ngắn được đăng rải rác trên một số báo ở Thủ Đô như Giang Sơn, Chánh Đạo, Liên Hiệp, Hồ Gươm, Quê Hương, Thời Tập v.v... tôi tưởng mình sẽ theo hoài con đường sáng tác tiểu thuyết. Nhưng với sự lựa chọn này tôi đã bị Nguyễn văn Tác chê bai vô số kẻ. Hán nói là tôi đại, tôi quân tử tâu, tôi không nắm vững những bản lĩnh cần thiết để chen chân thường xuyên vào vườn hoa văn nghệ. Bởi nhân số trong vườn thì thật đông, mà truyện ngắn gửi đi, vài ba cái mới «dính» một cái. Còn kỳ dư, bao nhiêu công lao ngày đêm cặm cụi đều chui vô sọt rác của các tòa báo hết. Vì thế Tác khuyên tôi viết được gì thì cứ viết lia. Làm thơ, viết văn, soạn kịch, nếu có gan nữa thì viết cả phê bình, biên khảo. Bản thảo bay về các báo như bướm bướm, bị loại cái này đã có cái khác thế vô. Trăm bó được thế nào cũng vớ được con ếch, đó là châm ngôn mà Tác vạch ra ở những bước đầu tiên trên đường sự nghiệp. Tác nói:

— Đành rằng cậu thích tiểu thuyết, nhưng ở những bước đầu, đừng bao giờ nói tới chuyện thích. Hãy nhào vô bằng mọi cách đi đã, cho bản dân thiên hạ quen thuộc tên tuổi của mình đi đã. Đến lúc mình «trú danh» rồi, cả nước biết tiếng mình rồi, có một chỗ chắc trên đàn văn nghệ rồi, chừng đó cậu lựa món gì mà chẳng được.

Những lời khuyên đó, chính Tác cũng đem ra thực hành. Hán viết truyện, làm thơ, và... phê bình văn học! Hán viết rất hăng, rất nhiều. Nhưng tính sò lại, chỉ có thơ của hán là được chọn đăng nhiều nhất. Bởi thế, trong các cuộc hội họp văn nghệ về sau này, anh em đều gọi hán là Thi sĩ. Tác rất sung sướng về danh hiệu này, và con người của hán bắt đầu có một sự sửa sang để cho phù hợp, đại để như quần áo trở nên lôi thôi hơn, đôi mắt lúc nào cũng mờ màng hơn, mái tóc biếng chải hóa thành bù xù hơn, hán làm cứ như thể từ thuở mới lọt lòng ra, định mệnh đã an bài cho hán trở thành thi sĩ rồi.

Riêng có lãnh vực soạn kịch là Tác không dám bước chân vào. Không biết Tác đọc được ở đâu một lời tuyên bố mà hán cho chí lý:

— Muốn viết kịch, người ta phải ở tuổi ngoài bốn mươi. Phải đi qua đủ các đoạn đường làm thơ, viết văn đã rồi mới có đủ khả năng viết kịch, kịch là chặng cuối cùng của con đường làm văn học nghệ thuật.

Thực sự ra thì trong các bộ môn, quả là kịch khó sáng tác nhất. Khó ở những gút thắt mở, khó ở những tình tiết, khó ở sự điều động các nhân vật ra vô hợp lý trên sân khấu, và nhất là phải nắm thật vững tâm lý, cử chỉ và ngôn ngữ của mỗi nhân vật. Vào thời kỳ đó, các tác phẩm văn chương xuất hiện rất dồi dào, phong phú, nhưng kịch bản hầu như chỉ lác đác như lá mùa Thu. Thừa đọc giả, kịch khó là thế, hiếm là thế, ít người dám dấn thân vô là thế, ấy vậy mà tôi đã cả gan bước chân vào.

(còn nữa)

kiện theo luật đối) thì không bài nào của độc giả chiếm đủ những điều kiện cần thiết. Tuy nhiên Tòa Soạn chỉ chấm điểm theo tính cách tương đối mà thôi, bởi vậy nếu bài giải được chấm nhất mà không làm vừa lòng các vị cao minh, tòa soạn cũng xin quý vị vui lòng lượng thứ.

Sau đây là danh sách các bạn đáp trúng 3 câu hỏi trên và đưa ra những câu đối như sau :

GIẢI DUY NHẤT

THÁNH HIỀN «THÁNH» DỮ!

Của em Lưu Minh Hoàng Sơn 71A Hùng Vương — Ban Mê Thuột. Em được tặng trọn bộ tác phẩm gồm 17 cuốn của Nhật Tồn với chữ ký của tác giả và 1 năm báo Thiếu Nhi kể từ số 78 tới 127.

CÁC GIẢI AN ỦI

1) HIỀN NHÂN HIỀN AC! : của hai độc giả :

— Chữ Nhị Anh 30 Nguyễn Du — Đà Lạt.

— Nguyễn Mạnh Tiến 143 Lý Thường Kiệt — Bình Dương.

2) NGU HUYNH NGU MUỘI : của Chú Mèo Mù, 017 lô S chung cư Nguyễn Kim Saigon.

Mỗi giải khuyến khích sẽ được tặng một số sách giá trị do nhà sách Khai Trí thân tặng.

Bạn nào ở Saigon, Gia Định xin ghé tòa soạn lãnh sách vào buổi sáng chủ nhật. Riêng các bạn ở xa, tòa soạn sẽ gửi qua đường bưu điện.

CHUYỆN BÊN LỀ

1) Trong số các bài giải, tòa soạn đọc được một câu đối :

CA SĨ CA LỀ

Và người đối viên dẫn sĩ thi đối với lể. Nhưng ông bạn này đã viết sai chính tả, bởi chỉ có ca sĩ chứ không có ca sĩ bao giờ.

2) Một ông bạn khác cũng mắc phải lỗi gần tương tự Đó là câu :

HIỀN NHÂN HIỀN QUẢ

Câu này ý nói Hiền nhân hiền «quá», nhưng phát âm theo âm Huế thì thành «Hiền nhân hiền quả» và như thế là ta có «Nhân» đối với «quả»! Xin chịu thua lập luận của bạn đọc!

3) Một độc giả khác đưa ra câu đối :

THÍCH CA THÍCH LA

Với lời viên dẫn ngày xưa Đức Thích Ca đi giảng đạo, vì có đông người tới nghe, nên Ngài phải la to để mọi người cùng nghe cho rõ. Vì thế mới có câu Thích Ca thích la. Câu này

tuy đem lại nhiều nụ cười cho tòa soạn nhưng vẫn bị loại vì đối không chỉnh (Ca không chỉnh với la) và lại Đạo Phật chủ trương không Tham, Sân, Si, gán cho Đức Thích Ca một ý thích (dù là thích la để giảng đạo) cũng là trái với tinh thần Phật giáo.

4) Nhìn chung, cuộc đố vui ngày xuân năm nay đã được độc giả tham dự một cách hết sức nồng nhiệt, với tất cả lòng hăng hái và trí tưởng tượng dồi dào phong phú. Tòa soạn xin chân thành cảm ơn toàn thể bạn đọc và mong mỗi những bạn không được tuyển lựa vào danh sách Trúng giải sẽ không lấy làm buồn, vì ý nghĩa cuộc thi chỉ là ý nghĩa một cuộc giải trí, không phải là cuộc tranh tài hơn thua.

Xin hẹn với các bạn một cuộc thi hào hứng khác ở số xuân sang năm.

T.N

CHƯƠNG TRÌNH SINH HOẠT TẠI THƯ VIỆN THIẾU NHI

Ngày 25-2-73

● Văn nghệ : Tìm hồng reo vui

● Trò chơi : Lanh tay lẹ mắt.

● Học vui : Đại hòa tấu T.N.

Ngoài ra các bạn đến tham dự có bài hát hay trò chơi khác, xin cử đề nghị đề ban sinh hoạt sắp xếp vào chương trình sinh hoạt tuần tới.

TIỂU BAN SINH HOẠT

Bồi nhận được từ 12-2-73 đến ngày 17-2-73 của các em :

Phong hồng Nhân, Trần chí Thành, Nguyễn thị Thanh Khương, Hidrogen, Nguyễn trường Anh, Rong Tim, Rong lá Mơ, Phạm Liêu, Lê Trần, Quốc Cường, Biền Xưa, Thiên bất Hử, Thân trọng Nhị Hà, Hoàng hà Huyền Hương, Nguyễn thị Thanh Vân, Bửu Huy, Xuân Đào, Long An, Thương Thương, T. Vy Hưng, Quốc Cường, Tô đức Mặc Uy, Hoàng hồng Kiệt, Hà thái Chương, Bùi xuân Ngọc, Phụng Nguyễn, Phan thị Đoan Trang, Nguyễn thị Phương, Hoài Bồng, Dạ luân Viễn, My My, Ngân Ngân, Võ thị Nha Trang, Thương Trang, Nhóm bút Vàng Sơn, Trần lưu Chuyên, Phạm thị Nhài, Bé Phệ, Trọng Sĩ, Nguyễn phan Trịnh Giang, Vĩnh Nguyên, Phạm việt Hùng, Phan Bá, Quách anh Châu, Hoa sầu đông, Minh Hoàng, Cậu Đồ, Phạm ngọc Anh, Lê nguyên Minh, Kim Yến, Nguyễn hồng Nhật, Hoài Ngọc, Thanh Hếu, Đặng thị Ngọc Hương, Vũ thị Ngọc Lân, Nguyễn lê Thạch Thanh Thanh, Ao Tráng H.V., Phạm Liêu, Nhất đoá Vân, Tuấn Ánh, Thanh vân Sơn, Thương

Thương, Hoài Bồng, Tường Vi, Đà Giang, Trần thị Nguyệt Mai, Lương văn Hòa, Nguyễn văn Ai, Thanh Trần, Đại tân Thọ, Lý hữu Di, Tóc Hồng, Lê thị Thanh Nga, Tấn Hà, Hồng Nhung, Nguyễn thúy Hoài Thanh, Đỗ nguyên Thy, Ngọc Bích, Ngô Quyền, Thái thị Xuân Đào, Xuân Dung, Hoa Biển, LTK, Nguyễn Minh, Võ mạnh Tùng, Cổ Tiên, Khánh Hồng, Đỗ (Diên Khánh), Tân Sác, Trần thị Hồng Phương, Tê Tê, Phạm ngọc Anh, Phạm thanh Tân, Giang Linh, Dzo Dziên, Ngô ngọc Thành.

HỘP THƯ

CHỊ ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Em Lê thị Liên, Saigon : Chị mong rằng em cũng sẽ chung thiệp xuân Thiếu Nhi năm nay lên bàn học cho tới xuân Giáp Dần em nhé. Đừng quá thắc mắc. Thư em viết đang hoàng lịch sự lắm rồi nghe em.

Em Cổng Cột, Nha Trang : Em gửi thư phản đối N.D.H. mà ngôn ngữ không được từ tốn như vậy không nên em ạ. Vẫn biết rằng tại em nóng tính nhưng phải tập dần lại. Lần sau khi nào nổi nóng em hãy uống một ly nước lạnh đã nhé. Cô nhân có dặn rằng : «đừng làm gì, nói gì, viết gì đang khi nóng giận» mà em. Tòa soạn rất cảm động thấy em nhiệt liệt bênh vực đường lối của tòa soạn, nhưng đều ước mong em sẽ tập được tính hòa nhã hơn, em ạ.

Em Ái diên Thùy Trang, Gia Định : Chủ nhật nhớ ghé tòa soạn chơi em nhé.

Em Phong vũ Linh, Gò Công : Báo của chúng mình không có mục tìm bạn nên không giúp em có bạn ở Huế và Nha Trang được em ạ.

Em Anh Tuấn, Saigon : Bút hiệu hơi giống nhà văn Toan Anh. Em dùng luôn tên cũng hay lắm chứ. Đừng tiếc gì cả. Em vẫn còn ngây thơ hồn nhiên lắm em ạ.

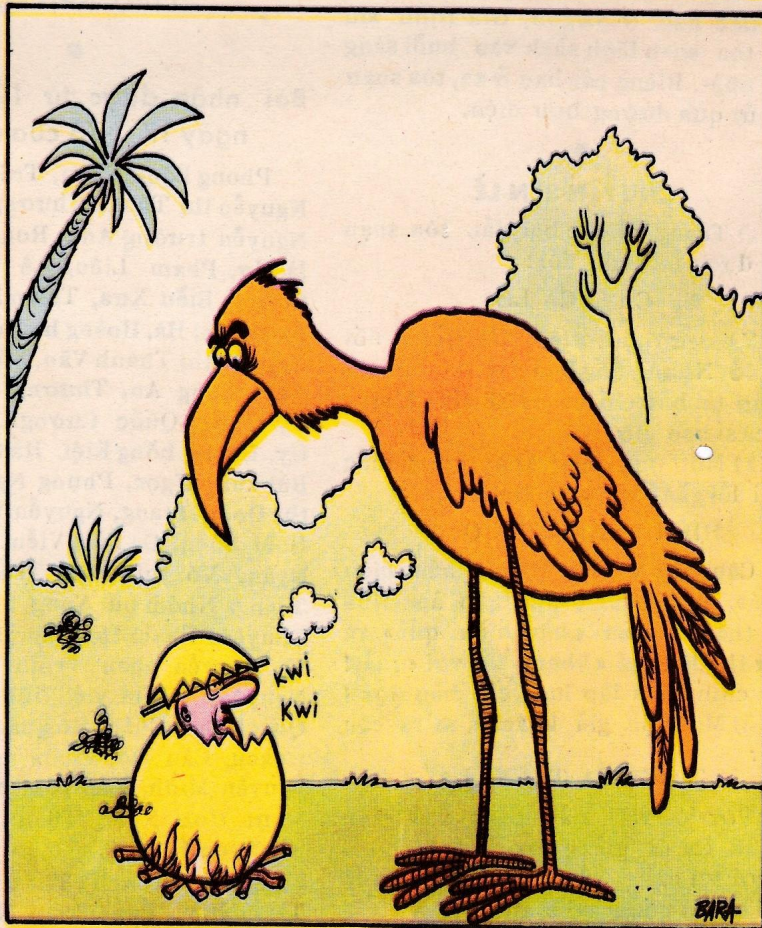
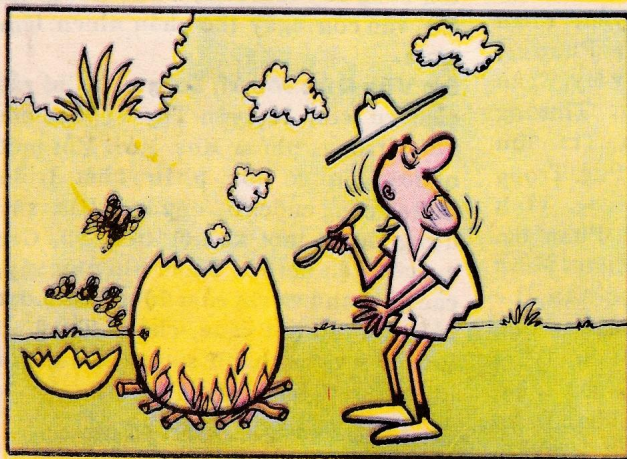
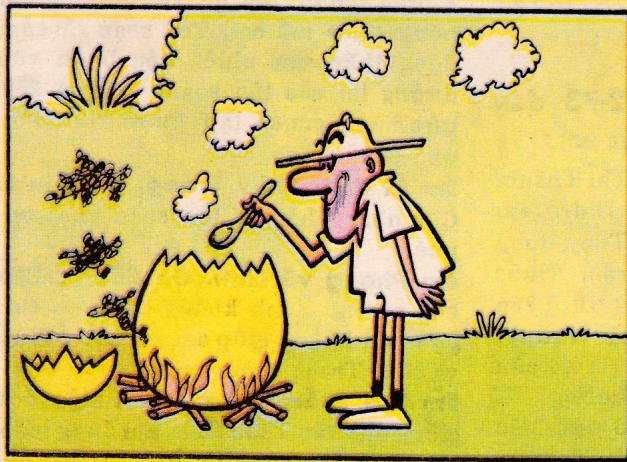
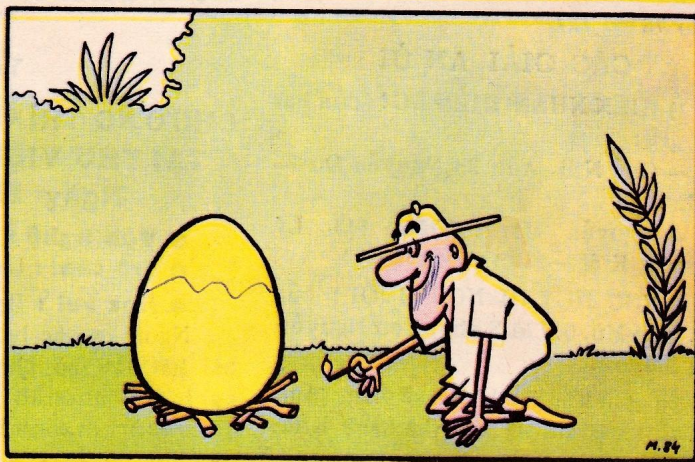
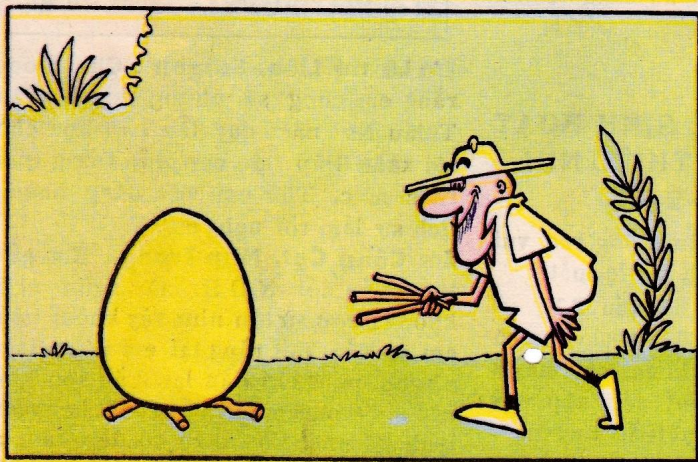
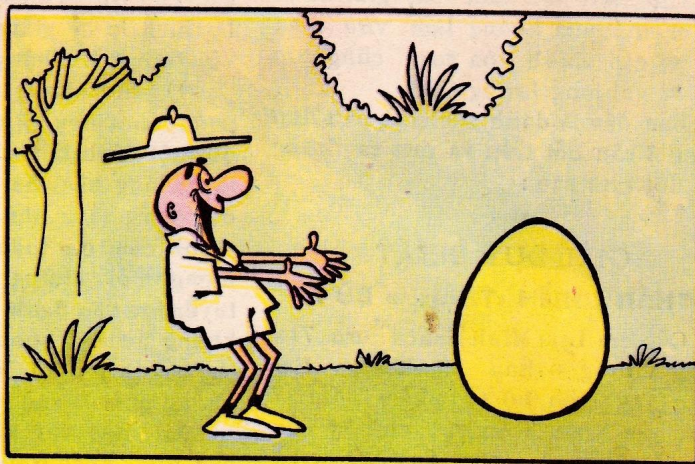
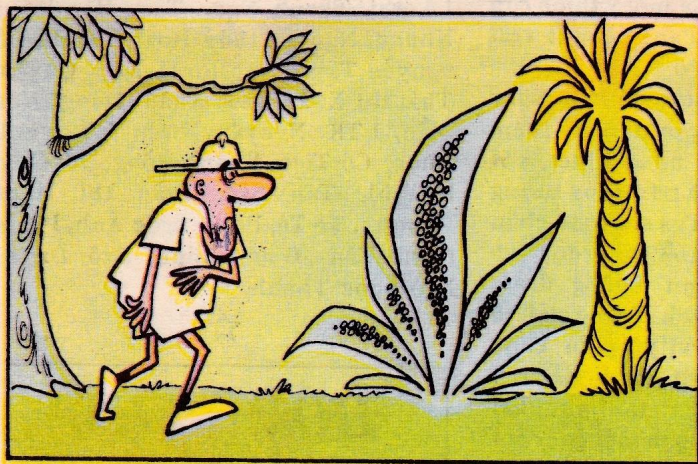
Em Văn Đức Mười, Saigon : Chị rất cảm ơn em, Nguyễn Thy và các em khác trong nhóm Hoa Mối. Mỗi một người đều có bốn phận phát triển những công cuộc tốt đẹp ngõ hầu xây dựng thành một xã hội tiến bộ. Các em có thiện chí với Thiếu Nhi như vậy, các bác, chú và chị cảm động lắm. Loạt bài «Em tập viết văn», chú N.T. sẽ bổ túc thêm và in thành sách, các em vui lòng chờ ít hôm nữa nhé.

Thương mến tất cả các em

CHỊ ĐỖ PHƯƠNG KHANH

món bô' giữa đàng

Giá 50đ.

Biên lai chính thức số 931-BTT-NBC.HCBC ngày 18-6-1971

Librairie KHAI-TRÍ
42, Bd. L. L. SAIGON